

# Dayanışma

## F.Almanya'da Gericilik Tırmanıyor



6 Mart seçimlerinden sonra F. Almanya'daki siyasal durum daha da kötüleşti. CDU başkanı Kohl'un liderliğindeki sağcı partiler koalisyonu, seçimlerden aldıkları çoğunluk onayının da yardımıyla gericici politikalarını derinleştirerek sürdürecektler.

Kapitalist dünyayı saran krizden en fazla etkilenen emperyalist ülkeler arasında Federal Almanya bulunmaktadır. Krizin F. Almanya'da vardığı boyutlar sonucunda işsiz sayısı iki buçuk milyona varmıştır. Alman finans kapitali, işsizliğin nedenini yabancı işçilerin varlığı gibi göstermeyi başarmış, böylece krizin yapsal niteliğini, —kapitalizmden kaynaklandığını— geniş seçmen kitlelerinden saklayabilmiştir. Krizin artmasına bağlı olarak F. Almanya'daki yabancı düşmanlığının özelliklerle son bir yıl içinde görülmedik derecede artmasında, —gelelecek bazı özelliklerin yanı sıra— bu faktörün de önemli rolü olmuştur. CDU ve CSU partileri ise işsizlik sorununu yabancı işçilerle birlikte ele alarak bu yabancı düşmanlığını "oya tahvil etmeyi" başarmıştır. Ayrıca birçok seçmen, bu hükümet seçimlerden güçlenerek çıkarsa yatırımlar artacak, piyasa canlanacak diye düşünerek oylarını bu yönde kullanmışlardır.

Sonuç olarak F. Almanya emekçileri için, yabancı işçiler ve özellikle Türk ve Kürt işçileri için daha zorlu günler —beklemekte oldukları— 6 Mart kapısından içeri girmiştir.

## "BU KANLI VARDİYA SON BULACAK ! ... »



8 Mart günü Ereğli İşletmelerindeki kömür ocaklarında meydana gelen grizu patlamasında ölen işçilerin sayısı 100'ü aştı, bir o kadarı da sakat kaldı.

Burjuvazi bundan önceki iş cinayetlerinde olduğu gibi bu kez de timsah gözyaşları döktü. Hatta K. Evren Cuntası iğrenç bir riyakârlıkla ölüm tuccarlığı yaptı, bunca sünen ocağın yasını, bunca ölen insanımızın acısını kendi propagandasına kullanmak istedi.

TSİP, kazanın ertesi gününden başlayarak, basıp işçilere dağıttığı bildiride şöyle diyor:

## NÜFUS SAYIMI DEĞİL, POLİS FİŞLEMESİ

F.Almanya'da Nisan ayında yapılacak nüfus sayımına karşı demokratik tepkiler giderek yükseliyor.

Benzer bir durum 1971'de Hollanda'da ortaya çıkmıştı. Hollanda halkı geniş bir şekilde anti-demokratik sayımı boykot ettiğinden, hem yapılan sayım geçersiz kalmış, hem de boykota katılanların çok fazla olması nedeniyle haklarında yasal işleme başvurulamamış ve neticede hükümet sayımı yapılmamış var saymak zorunda bırakılmıştı.

Yapılan kamuoyu anketlerine göre F.Alman yurttaşlarının dörtte biri sayımı boykot etme eğilimindedir, nüfusun % 52'si ise bu soruların kişisel özel bilgileri başka amaçlarla kullanma niyetiyle hazırlanmışına inanmaktadır.

Bilindiği gibi bu sayım için hazırlanan sorular kişiler hakkında ayrıntılı bilgi edinmeyi amaçlamaktadır. Böylece bu sayım hem F.Alman yurttaşları, hem de ülkedeki yabancı uyruklulara karşı Alman tekelci sermayesinin anti-demokratik bir saldırısı niteliğindedir.

Surası belli ki, soru fişlerini SPD hükümeti hazırlamış olsa bile, bu nüfus sayımı Alman finans kapitalinin elinde, özellikle Kohl hükümeti aracılığıyla daha etkili bir gericilik silahı olacaktır.

Faşist işbirlikçisi ve koruyucusu Zimmermann'ın emrinde yapılacak olan bu sayım bu niteliğiyle Zimmermann'ın polislerinin fişlemesi olacaktır.

## Cunta Şimdi Particiliğe Soyundu

Cunta'nın uzun vadeli siyasî hazırlıkları içinde yeni siyasî partiler emrnamesi önemli bir yer tutuyor. Bilindiği gibi dünya kamuoyunda dostlar alışverişte görsün gibilerinden sözümona demokrasiye geçecek olan Cunta, "çok partili

pariamenter rejim" yaftası altında hükmünü sürdürmek niyetindedir.

Bunun için de kendisine şimdi bir adet "partiler kanunu" ile bir adet de "seçim kanunu" lazımdır.

K.Evren Cuntası yasa diye

tarihe karışırken, ülkemizde 100'e yakın can birden alıyorsa, bu işverenlerin kastından... Cenazemizde bile görmek istemediklerimiz "acımız paylaşılmamış" söylüyorlar. Üç yıldan beridir sınıfımıza kan kusturan Cunta "sorumlu arıyor". Sanki işverenlere "sömürü cenneti" vaadeden, hayati çalışanlar için cehenne me çeviren o değilmiş gibi. Sanki kömür dahil işkollarının yarısına grev yasağı getiren, işçi haklarını ortadan kaldıran o değilmiş gibi. Halit Narin "hep biz ağladık, bundan böyle işçiler ağlasın" diyor. Bir işveren danışmanı profesör "yönetimin en büyük başarısı işçi ücretlerini 22 dolardan 10 dolara düşürmek olmuştur" diye faşizmi tarif ediyor. ...Bu faşizmdir, bu canavarlıktır! Bu sermayenin sınır tanımaz diktatörlüğüdür! Bu ilk kavgamız değil, ama son kavgamızdır artık! Bu kanlı vardiya son bulmalıdır!"

## kısa... kısa...kı

● Yurtdışındaki TÖB-DER merkezinden bildirildiğine göre, Fransa Dışişleri Bakanı Claude Cheysson TÖB-DER davasıyla ilgili olarak gönderdiği mektupta konuyla bizzat ilgilendiğini ve Türk hükümeti nezdinde girişimlerde bulunduğunu belirterek, Fransa'nın Türkiye'deki uygulamalar konusunda Türk yetkililerine her fırsatta müdahaleler yaptığını, hükümetin bundan sonra da konuyu aynı titizlikle takibedeceğini söylemiştir.

● Cunta'nın anayasasına karşı TSİP'in "Hayır Kampanyası" sırasında yakalanan ve ağır işkencelerden geçirilen 22'si tutuklu 27 arkadaş, haklarında düzenlenen ek iddianame ile İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesindeki TSİP ana davasına dahil edilmişlerdir. Ayrıca geçen yıl Nisan ayında İzmir'de tutuklanan arkadaşlardan 6'sı, TSİP'i illegal olarak sürdürmekten 141. maddeyle 6'şar yıl hapse mahkum edilmiştir.

tanıtacağı bu iki emirname-den birisini son haline getirmiştir. Amaçlanan şudur: Cunta bu partiler yasağı sayesinde bir tanesi doğrudan kendisine bağlı, diğeri ise onun i-cazeti altında iki şike parti kurducak. Bunlardan birisi, şimdilik kamuoyunda "Ulus" nun Partisi" diye bilinen hükümete getirilecek, diğeri ise danişıklı muhalefet olarak göz boyamaya yarayacak. Yani Cunta, "yazı da benim, tura da benim" diyerek iktidarını sürdürecektir.

İşte bu nedenle, nasıl ki, Cunta'nın anayasası meşru değilse, onun kuracağı ve kurdu-racağı partiler de ve o partile-rin sahneye koyacakları TBMM adlı orta oyunu da meşru olmayacaktır.



Paskalya tatili nedeniyle Batı Avrupa'nın pekçok kentinde düzenlenen barış yürüyüşlerine milyonlarca barışsever katılarak Ronald Reagan'ın nükleer tehdit ve silahlanma politikasını protesto ettiler, Pershing ve Cruise II füzelelerinin Batı Avrupa'ya konulmasına karşı çıktılar.

## Yorumsuz

Nişan töreni yapmak amacıyla Sıkıyönetim Komutanlığı'ndan izin alan ancak çay partisi düzenleyen dokuz lise öğrencisinin yargılanmalarına Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi'nde başlandı.

İddianamede, bu tür toplantıların MGK'nın 4 numaralı kararı ile izne bağlı olduğu belirtilirken, sanıkların 1402 sayılı Yasanın 16/2 bendi gereğince 1 ila 6 ay arasında hapis cezasına çarptırılmaları isteniyor.

(24.3.1983, Cumhuriyet)

## Dayanışma Kampanyası

Türkiye'de Kenan Evren Cuntası'na karşı verilmekte olan mücadeleyle uluslararası dayanışma kapsamında F.Almanya'da kurulmuş olan "Türkiye Demokratlarıyla Dayanışma Girişimi" isimli komite Türkiye'deki tutuklu demokratlarla dayanışmayı geliştirmek için bir yardım fonu açmıştır.

Komite ayrıca Türkiye'deki baskıları sergilemek amacıyla 23 Nisan 1983 günü saat 14.00'de Duisburg Mannesmann Gymnasium'da F.Almanya'dan sendikacı, milletvekili, yazar, avukat vb. ile Türkiye'de işkence görmüş kişilerin katılacakları bir forum düzenlemiştir.

Girişimin hesap numarası şöyledir: Sonderkonto Pfarrer Höhn — "Hilfe für die Demokraten in der Türkei", Konto-Nr: 223-002 098 / Stadtparkasse Duisburg.

## Sartlar Ağırlaşıırken

6 Mart seçimlerini kazanan Kohl hükümetinin iktidarı hangi toplumsal ve siyasal sonuçlara yol açacak? Bunları özetle sıralayalım:

● Kriz içinde F. Almanya'da sınıf mücadelesinin gelişmesine bağlı olarak Alman tekelci sermayesinin siyasal baskısı şiddetlendirilecektir. Özellikle bu alandaki en önemli bakanlığın başına 1. inci Kohl hükümetinden beri Zimmermann'ın getirilmesi, Alman finans kapitalinin bu hazırlığının en belirgin kanıtıdır. Bilindiği gibi Zimmermann, faşist işbirlikçisi olarak tanınan ve —Alpslar Türkiye, Şili diktatörü Kasap Pinochet dahil— günümüzün ünlü faşistleriyle yakın ilişkisi olan Strauss'un başkanlığındaki CSU'nun en hızlı politikacılarından.

● Buna bağlı olarak, zaten CSU'nun himayesinde bulunan neo-Naziler bu hükümetle yeni olanaklar elde etmişlerdir.

● Sadece CDU-CSU partilerine değil, FDP ve SPD'ye oy vermiş geniş kesimlerde de derece derece varolan ve egemen güçlerce sürekli körüklenen yabancı düşmanlığı bütünüyle azgınlaşacaktır.


● F. Almanya'da yabancı düşmanlığı aslında Türkiye'den gelmiş Türk ve Kürt işçilerine düşmanlık demektir. Bu düşmanlık devletin resmi politikası olarak yeni boyutlar kazanıp, yeni uygulamalara ulaşacaktır.

● Neo-Nazilerin ve ortaya çıkacak benzeri faşist terör çetelerinin hem F. Alman işçi hareketine hem de göçmen işçilere —özellikle Türklere ve Kürtlere— karşı faşist saldırıları tırmanacaktır. Zamanla Türkiyeli işçilerin Alman faşistleri arasında yer yer sokak çatışmalarının ortaya çıkması olasıdır. Bu tür faşist provakasyonlar ülkede gerginliği arttıracak ve sınıf tahakkümünü şiddetlendirmeye bahane diye kullanılacaktır.

● Dış politikada ise bu hükümet Beyaz Saray'a sadıktır. Sorun bugün yeni Amerikan füzelerinin Avrupa'ya, F. Almanya'ya yerleştirilmesi şeklindedir, yarın ise Reagan'ın soğuk savaş stratejisinin yeni askeri boyutları gelecektir. Dolayısıyla Kohl hükümeti sadece F. Alman halkı için değil, tüm Avrupa halkları için, kıtada ve dünyada barış ve güvenlik için son derece tehlikelidir. Buna karşı F. Almanya'da barış mücadeleleri gelişecektir. Bu mücadele, işçi sınıfının ve diğer emekçi katmanların sosyal muhalefeti ile birleştirildiği ölçüde F. Almanya'da güçlü, etkin bir halk mücadelesi yaratılmış olacaktır.

Bu mücadelede hiç kuşkusuz Türk ve Kürt göçmen işçilere de önemli görevler düşmektedir. Göçmen işçilerimizin görevi sadece yabancı düşmanlığına ve bu alanda getirilecek yeni anti-demokratik uygulamalara karşı mücadele değildir. Bunun yanı sıra esas olarak F. Almanya'daki sosyal muhalefete, sınıf hareketine en aktif bir biçimde katılmak göçmen işçilerimizin sadece hakkı değil, aynı zamanda sınıfsal çıkarları gereğidir ve görevidir.

Esasen yabancı düşmanlığına karşı mücadele, finans kapitaline karşı topyekun sınıf mücadeleleri ve barış hareketiyle birleştirildiği takdirde etkili sonuçlara ulaşabilir.



9/Mart/1983

Yurttaşlar,  
Ereğli kömür ocaklarında grizu patladı. 100'e yakın işçi kardeşimiz kavrulup yandı. 200'den fazla yaralıımız var.  
Cuntabaşı Evren —sorumlu— arıyor. Faşizm —acımız paylaşılmamış— ilan ediyor. Ama yalan. Kömürde ve baktımda ve bakımda...  
Bu ilk değil, son da olmayacaktır. Çünkü kapitalizm işçi sınıfımıza bir can, nazarıdır.

sendikal namusumuz hep birlikte savunmalıyız. Baskılara, işverenlere, sarı sendika çetelerine karşı tek bir yumruk, tek bir yürek olmalıyız.  
Bu faşizmdir, bu canavarlıktır!  
Bu, sermayenin sınır tanımayan diktatörlüğüdür!  
Bu, ilk kavgamız değildir, ama bu son kavgamızdır artık!  
Bu kanlı vardiya son bulmalıdır.

**Türkiye Sosyalist İşçi Partisi**



# "Bulgar İzi" mi, CIA Komplosu mu?

Papa suikastını Bulgaristan aracılığıyla Sovyet güvenlik örgütü KGB'nin düzenlediği yolundaki iftira, Beyaz Saray'ın soğuk savaş politikasında başvurduğu yalan ve tezwirat kampanyasının bir parçasıydı. "Bulgar izi" deyimi altında sürdürülen bu alçakça iftiranın tutmadığını, faşist katil Ağca'nın sözlerinin ciddiye alınmadığını gören CIA, şimdi de yeni yeni soytanları "tanık" diye sahneye sürmeye çalışmaktadır. Batı'ya sığınmış olan ve şimdi gizli servis paralarıyla dünya edineceği çalışan bir hain, bir eski Bulgar diplomatı, CIA kuklası gazeteci Sterling ve sorgu hakimi sıfatını taşıyan palayao Martella ile Pentagon'un kiralık bakanı İtalyan Savunma Bakanı Logorio'dan sonra bu kampanyada görevlendirilen yeni bir sahne düzenbazı olarak piyasaya sürülmüştür.

Ama, CIA'nın bu isterik anti-Sovyet ve anti-komünist kampanyası da daha şimdiden iflas etmiştir. Aşağıda bu konuyla ilgili bizzat Batı kaynaklarından derlenmiş değerlendirmeleri bulacaksınız.

*ABD'deki Stratejik Araştırmalar Merkezi'nin önde gelen yazar Luigi Cavallo'nun konuyla ilgili değerlendirmelerini burada annak özel önem taşıyor. CIA'ya bağlı olarak çalışan bu Merkez'deki bu görevli İtalyan ajanlarından ANİPE muhabiri ile yaptığı röportajda şunları söylüyor.*

"Washington, Londra, Bonn Ankara ve Kudüs'teki gizli servis temsilcileri, İtalyan gizli servisleri ve sosyalist Bakan Lagorio'nun Temsilciler Meclisi'nde "uluslararası komplo" nun örgütlenmesiyle ilgili açıklama ve tariflerine son derece güvensizlikle yaklaşıyorlar. Verdikleri demecilerin dünyada kopardığı büyük yaygaradan memnun görünen kimi yargıçlar şimdi, farazi savların soruşturma sonuçlarına aykırı düştüğünü, öne sürülen iddiaların ise, olağan bir sağduyuyu ışığında yapılan çözümlemelere tuzla buz olduğunu gözönünde bulundukları zordur."

"Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği, altmış yıllık ta-

rihi boyunca hiçbir zaman yabancı devlet yöneticilerini, bunlar Adolf Hitler bile olsa, —hiçbir zaman— ortadan kaldırmaya girişiminde bulunmamıştır. KGB hiçbir zaman Batı'nın kapitalist devlet adamlarına karşı ya da Atlantizm (NATO) yanlısı XII Pius gibi papalara karşı eylemde bulunmamıştır. Papa II Jean Paul ise, Sovyet Barış Programı'nın birçok yönlerini paylaşan bir kişidir."

"Sorgu yargıcı Martella, kendisinin yönlendirilmiş olduğundan kuşkulandığı an, birdenbire lakonik kesildi ve şunu teslim etti: "Gerçekten biz, 'sırf iddialara dayandırılmış' soruşturmaya karşı karşıyayız." Fakat Martella hiçbir sakınca duymadan kamuoyuna açıklanan suçlamalarının, uluslararası ilişkileri zehirleyerek ve hükümeti, "servisleri" ve partileri itibardan düşürerek dünya genelinde yankı bulduğunu kabul etmedi. Bu, sorgu yargıcının "Bu karmaşık bir soruşturmadır. Üstelik bu, yabancı ülkeleri büyük ölçüde ilgilendiren bir soruşturmadır. İşte bu karmaşık durumlar, olaya kuşku ve dikkatle yaklaşmamızı zorunlu kılıyor," diyerek kendisini ve onu yönlendirmiş olanları savundu. Bunlar, pek ciddiye alınamayacak özür dileme niteliğinde itiraflardır. Ne var ki, 20 Haziran 1978 günü, Bulgar güvenlik organları tutuklanan Baader-Meinhof örgütünden —bu örgüt şimdi Ağca'nın "Bozkurtlar"ı'yla "etkin eylem birliği" yapma- la suçlanıyor— dört teröristin tutuklanmalarından yalnız iki gün sonra Bulgar hükümetince Federal Cumhuriyet polisine teslim edilmiş olduğunu Martella'nın hatırlaması gerektirir."

"Ağca'nın, Antonov'la ve öteki Bulgar yurttaşları Vasilev ve Ayvazov'a karşı yaptığı ithamlar birçok tanık ifadeyle yalanlandı. "Pişman olmuş" kişiler, özellikle soruşturmacı defalarca yanlış bir doğrultuya yönelmiş olan kürek mahkumları, hiçbir zaman doğru konuşmaz. İki gizli servis ajanının ilk ziyaretinden sonra, Ağca'nın savcılık görevlendirilmiş avukatı Pietropaola suikastçıyle görüşti. Avukat Pietropaola, Dr. Martella tarafından yapılan sorgulamada neden hazır bulundu? Ağca, ona şu itirafta bulundu: "Gizli servisler bana, konuşacağım takdirde, cezanın en az 10 yıl azaltılacağı vaadinde bulundular..." Bulgar izi aynı gün ortaya çıktı: "Sofya'da bulundum... Bana yardım ettiler..." Türk terörist işte böyle konuştu."

"Gün ışığı gibi ortada olan bir durum var. Gelecekte gelişecek olaylar, ömür boyu hapis ve bir yıl tecrit cezasına çarptırılmış M. Ali Ağca aleyhinde olmayacak. Ona inanmış olanları itibardan düşürecek, Bakan Lagorio'nun 007 ajanının kişiliği ve kimi buyruklar vermiş olanların kişiliği konusunda ciddi kuşku doğuracak..."

"Kantlara bağlı kalmalıyız, kanıtları temel bilmeliyiz. Bizzat Savunma Bakanı Lagorio, parlamentoya, M. Ali Ağca'nın, bundan bir yıl önce, 29 Aralık 1981 günü, Ascoli'deki süper cezaevinde İtalyan

gizli servis ajanlarının Türk katille görüşmeleri sırasında, itirafta bulunduğu konusunda bilgi verdi. ("Bulgar izi"nin bütünü ve KGB tarafından uzaktan yönlendirilen komplo varsayımı, bu itiraflar temelinde dayandırılıyor) Bakan Lagorio'nun, Ağca'yla sözkonuşu görüşme için adli makamlardan izin alındığı önce yargı Cudiglio tarafından yalanlandı. Daha sonra 20 günlük bir gecikmeyle, 29 Aralık 1981 günü, Roma Soruşturma Şubesi, gizli servislerce cezaevindeki teröristle görüşme izni verdiğini kabul etti. Buna rağmen Soruşturma Şubesi'ne göre, Ağca, Mayıs 1982'de konuşmaya başlamıştır. Ve gizli servis temsilcileriyle 28 Aralık 1981 günü yapılan görüşme, Türk teröristin daha sonra geliştirdiği iddiayı etkilememiştir... Soruşturma Şubesi, sözkonuşu görüşmelerde hazır bulunmadığına göre, bu gibi bir savı nasıl savunabilir? Sismi'den (Savunma Bakanlığı'na Bağlı İstihbarat ve Güvenlik Dairesi) Binbaşı Petrucci'nin SISDE'den (İçişleri Bakanlığı Enformasyon ve Demokratik Güvenlik Dairesi) Dr. Bonagura'nın sözkonuşu temaslarıyla ilgili girişim sorumluluğunu kim üstlenmiştir? Bu gibi kaç esarengiz görüşme yapılmıştır? Ağca'ya nasıl vaatlerde bulunulmuş ve kendisine neler telkin edilmiştir?"

Bu sözler üzerine ajans muhabirinin sorduğu "Peki, Türk katil 'Bulgar izini' neden uydurdu?" şeklindeki sorusuna Cavallo'nun verdiği cevap şu oldu:

"Neden olacak, 'Bozkurtlar'ı" haklı göstermek için. Bizim 007'lerimizin anti-Sovyet gerekçeleri ve vaatlerini inandırıcı bulmuş mu? Ona, suçlamanın öğelerini ve sözde "kanıtlarını" sağlayan onlardır. Katile, işte bunlar, tutuklanma sırasında, sorgu yargılarına kasıtlı olarak üstü kapalı şeyler anlatmış olmasına rağmen, kendi uydurmacasını bir kere daha değiştirmeye olanaklı elde etti. Ağca, tutuklanmasından hemen sonra, suikasti tek başına planlayıp gerçekleştirdiği görüşünü savunmuştu. Yine o sırada,

daha önceleri Kraliçe Elisabeth, Simon Veil, Kurt Waldheim ve Başkan Reagan'ı öldürmeyi planladığını açıklamıştı. O zaman, Bulgar servislerinden ima yoluyla da olsa, söz bile etmemişti."

"Bozkurtlar"ın. Ağca ve suç ortaklarının üyesi bulundukları Türk aşırı sağ örgütü etrafındaki çember daralmaya başlayınca Sismi Türk teröriste, Antonov ve meslektaşlarının suikaste katıldığı uydurmacasını önermiş. Fakat bu, Türk yurttaşı Atalay Saral, Musa Serdar Çelebi ve Mehmet Şener'in sorguları sırasında tuzla buz olan bir uydurmacadır. Bu sorguların getirdiği sonuçlar, anti-Rus aşırı sağa mensup Ağca ve suç ortaklarının Sovyetler tarafından hazırlanmış ve Bulgarlarca uygulanmış bir komplo başlıca eylem kişileri olamayacağına inanır. F. Almanya Cumhuriyeti gizli servisleri yöneticilerinin bu konudaki açık güvensizliğini daha da artırdı. "Bulgar izi" uydurmacasıyla ortaya çıkan tahminler fırıldakların bir çeşit İtalyan Watergate'ine dönüşmesi gerekir. Kendine saygılı bir ülkede bu, doğrudan doğruya Sismi, Sisde ve Cesis (Enformasyon ve Güvenlik Yürütme Komitesi) gibi kuruluşların yetkili kişilerine, bununla birlikte kimi bakanlara ve İtalyan Sosyalist Partisi eylemcilerine götürecektir ize dönülebilir. Kısacası, İtalyan Sosyalist Partisi'nin ilımlı seçmenler ve katolikler önünde Kilise'yi savunan, terörizme karşı mücadele yürüten Atlantizm ve anti-Sovyet polemiklerinin övülmesinde öncü "ilk" parti olarak gösterme amacı güden bir türlü "ev içi" tertipleriyle yüz yüzeyiz."

"Bütün bunların temelinde şunlar yatıyor: Bir; Sismi (Savunma Bakanlığı İstihbarat ve Güvenlik Dairesi), Ağca'yı güdümlendirmiş, iki; 'çarpıtılmış haberler' sorgu yargıcı Martella'yı, adli skandal tehlikesini göze alarak, ikili bir entrikayı —içerde seçim ve dışarda istikrarsızlaştırma— kolaylaştırarak ve şimdiki hükümetin birlikteliğini, Parlamento için getireceği sonuçlarla beraber, —ki kuşkusuz,

bunlar olumlu sonuçlar olmayacak—, çiğneyerek, Bulgar görevlilerine karşı önem almaya sürüklemiştir."

\*\*\*\*\*

*Kampanya'ya Amerikan basınından gelen tepkilerden bazılarını aşağıda bulacaksınız.*

"Büyük provokasyonun örgütçüleri, 13 Mayıs 1981 günü, Roma'da Papa II Jean Paul'e karşı suikaste bir türlü 'Bulgar izi' olduğuna ilişkin iftira kampanyasını ne denli körüklerle körüklesin, doğrudan CIA'ya götüren izleri örtbas etmeleri olanaksızdır.

Amerikan "Covered Action" dergisinin "Harmanıye ve hançer şövalyeleri"nin bu aşağılık politik oyununun ayrıntılı çözümlemesi temelinde ortaya sürdüğü en yeni açıklamalardan işte bu sonuç çıkarılabilir.

"Coreved Action" dergisinin de belirttiği gibi, bu kötü maksatlı kampanyayı Claire Sterling, Michael Ledin ve Robert Moss adında üç Batılı gazetecinin "eserleri" başlattı. Dergiye göre, bunlar CIA tarafından kalıplanmış "gerçekleri" çarpıtıcı haberleri yaymakta uzmanlaşarak, kariyer yapmış kişilerdir." Dergi Claire Sterling'in CIA çalışmalarına bir zamanlar Roma'da CIA'nın karşı-istihbarat şubesi eski yönetmeni James Angleton tarafından kazanıldığını açıkladı.

Claire Sterling ise, Roma'da tanıştığı ve anti-Sovyet uydurmacalarının bilinen ustası Michael Ledin'i Amerikan casusluk merkezinin eylemlerine celbetmeyi başardı.

"Covered Action" dergisi, terörist Ağca ve sosyalist ülkeler arasında bir türlü "ilişkiler" konusundaki ilk iddialarının tam da Ledin'in eylem yürüttüğü "Giornale nuovo" gazetesinde boy göstermiş olduğu işaret ediyor. Bu uydurmaya daha sonra Amerikan NBC tarafından yürütüldü. Bu televizyon yayınlarında anti-Sovyet dedektif uydurmacalarıyla ün kazandı Robert Moss'un ifadelerine dayanmaktaydı. Daha sonra Amerika Kongresi'nin güven-

lik ve terörizm sorunlarını incelemekle görevli Senato alt-komisyonunda Papa'ya karşı suikast "davasını" araştırma konusunda provokatif bir soruşturma düzenlendi. Bu soruşturmada Claire Sterling, Michael Ledin ve Robert Moss'un başlıca "tanıklar" olarak ifadeleri alındı. "Crove Action" dergisi daha sonra istihzayla şöyle yazıyor: "Bizi, bütün kariyerleri boyunca uydurma haberler yaymaktan başka bir iş yapmamış olan ve bunu yapmakla övünen Sterling, Ledin ve Moss'un birdenbire gerçeği konuşmaya başladıklarına inandırma-ya çalışıyorlar."

"Covered Action" dergisi yazısını bağlarken, CIA'nın Papa'ya karşı suikast konusunda bilinçli olarak yalanlar yayarken, Sovyetler Birliği ve onun bağlaşıklarına gölge düşürmek, Batı'da anti-komünist psikozu kundaklamak gibi, somut amaçlar peşinde koştuğunu vurguluyor.

● Tom Foley'nin Amerikan "Daily World" gazetesinde çıkan "Bulgar İlişkisi Dağılırken" başlıklı yorumunda Sergey Antonov ve Bulgaristan Halk Cumhuriyeti'ne karşı, Papa suikasti konusunda yöneltilen iftiraların esaslılığı sergileniyor. Tom Foley şöyle diyor: "Bulgar ilişkisi iddiasıyla ilgili olay, artık bunu en fazla körükleyenleri de şaşırtmaya başlamış bulunuyor."

● Büyük Amerikan "USA Today" gazetesi ise, başyazısında, özel olarak açtığı "Görüşler" köşesini tanıtırken, "Bulgaristan'ın Papa'yı öldürmek için hiçbir gerekçesi olmayacağını" belirtiyor. Gazete, terörist M. Ali Ağca'nın sözümüne itiraflarının "teröriste verilen ömür boyu hapis cezasını hafifletmeye yönelik açık bir deneme olduğunu" yazıyor. Gazete, bütün bir sayfasını ABD'nin değişik bölgelerinden yurttaşların sözümüne Bulgar ilişkisi konusundaki görüşünü nedir?" şeklindeki soruya verdiği yanıtlara ayırdı. Yoğun propaganda kampanyasına rağmen, kendilerine soru yöneltilenlerden yalnız bir tek kişi, böyle bir ilişkinin mevcut "olabileceği" görüşünü öne sürdü. Tüm ötekileri kesinlikle bunun tersi olan bir görüşü savundu. (Sofya—BTA)

## ORTAK BASIN KONFERANSI

İCFTU'ya bağlı Uluslararası Öğretmen Sendikası (İFFTU) ile F. Alman Öğretmen Sendikası GEW ve Türkiye öğretmenlerinin tek örgütü TÖBDER'in Bonn'da düzenlenen basın toplantısı F. Alman ileri-demokrat çevrelerinde ilgiyle karşılandı.

Türkiye Cuntası'nın iç yüzünün teşhir edildiği konferansta İFFTU Genel Sekreteri Cunta'nın başbakanı Uluşu ile yaptığı görüşmeleri aktararak Türkiye'deki öğretmenlerle ve diğer demokratlarla dayanışmanın önemini vurguladı. GEW Genel Başkanı ise Cunta'nın öğretmenlere ve diğer demokrasi güçlerine insanlık dışı politikalarını dile getirdi.

TÖB-DEK Genel Başkanı Gültekin Gazioglu ise TÖB-DEK davası hakkında bilgi verdi, üniversite kıyımını genişçe sergiledi, insan haklarının nasıl ayaklar altında olduğunu vurguladı, Cunta'nın işçi sınıfına saldırısını, Türkiye Kürdistanı'nda uyguladığı zulmü ve azgınlardan şoven-asimilasyoncu politikalarını sergiledi.

Gültekin Gazioglu Cunta'nın "faşist devlet terörüyle 50 milyon insanımızı teslim almaya uğraştığını" fakat kitlelerin boyun eğmeyeceğini, çok çetin koşullar altında mücadeleden sürdüğünü ve güçlenerek sürecini belirterek, başanın şartının demokrasi güçlerinin birliğinden geçtiğini vurgulayarak sözlerine son verdi. (Not: Yurtiçinde yayınlanan Öğretmenin Sesi gazetesinin Nisan 1983 tarihli sayısından kısaltılarak aktarılmıştır.)

## DAYANIŞMA TOPLANTISI

GEW'in Wilhemshaven'da "Türkiye'deki sendikalar hareket ve tutuklu sendikacılarla dayanışma" amacıyla düzenlenen dayanışma gecesine çok sayıda Türk, Kürt ve Alman emekçisi katıldı.

Geceye davetli olarak TÖB-DEK GYK üyesi ve DİSK 7. Bölge Temsilcisi Aydın Yeşilyurt, yazar Dursun Akçam ve Yazar Ömer Polat katılarak ülkemizdeki faşist diktatörlüğü teşhir eden konuşmalar yaptılar.

## KAÇMAZ'IN BBC'DEKİ RÖPORTAJI

Geçtiğimiz günlerde İngiliz BBC Radyosu'nun Türkiye yayınları servisi TŞİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz ile bir röportaj yaptı. Röportaj BBC'nin 8 Mart 1983 tarihli yayınında yer aldı. Söz konusu röportajı yayınlıyoruz.

● Sayın Ahmet Kaçmaz, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi olarak Türkiye'nin bugün içinde bulunduğu durumu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Türkiye'nin bugünkü durumunun fecaatini dünyada bilmeyen kalmadı. Geçenlerde bir iktisat profesörü, "mevcut yönetimin en büyük başarısı, 1,5 yılda işçi ücretlerini 10 dolardan 6 dolara düşürmüş olmasıdır" diyerek, ülkenin durumunu, büyük bir hayasızlıkla fakat vezir bir şekilde açıkladı. Evet, kısaca özetlersek, çalışan milyonlarca insana süngü zoruyla kemer sıkılması, Washington'un bölgedeki saldırgan emellerine her geçen gün daha fazla angaje, Kürt halkı üzerindeki ırkçı-asimilasyoncu baskıların daha da şiddetlendirilmesi, bütün bunları gerçekleştirmek için de 12 Eylül 1980 tarihinden yok edilen demokratik hak ve özgürlükleri ebediyen geçersiz kılacak bir rejimin bir sürece boyunca yerleştirilmesine çalışılması... Törer altında geçirilen sözde "anayasa"nın da işlevi buydu, hazırlanmakta olan sözde yasaların da işlevleri, Cunta'nın diktatörlü-

ğünü daha da pekiştirmek olacaktı. Hiç kuşku götürmez ki, sadece bir avuç tekeli patronların çıkarlarını kollayan böylesi bir diktatörlük faşizmdir. Bizim değerlendirmemiz özetle budur.

● Size göre bu şartlarda neler yapılması gerekir?

Bu şartlarda en acil hedefimiz, sadece bizim değil, Cunta ve destekleyicileri dışında Türkiye halkının ezici çoğunluğunun en acil hedefi, Cunta'nın bir an önce işbaşından gönderilmesi, tüm demokratik hak ve özgürlükleri toplumda geçerli kılacak demokratik bir hükümetin işbaşına getirilmesidir. Bizler sosyalistler olarak kuşkusuz sosyalist demokrasiden yanayızdır, toplumda en geniş emekçi yığıllara dolaysız demokrasiyi getirecek sosyalizm için mücadele ederiz. Ama bugün Cunta sadece sosyalistlere, sadece emekçilere değil, faşizmden yana olmayan tüm toplum kesimlerine baskı uyguluyor. O halde Cunta'dan kurtulmak, demokratik hak ve özgürlükleri savunmak herkesin ortak hedefidir.

Kaldı ki, demokratik bir ortam emekçi halkın iktidar mücadelesinin geliştirilip, güçlendirilmesi için çok daha elverişli şartlar sağlayacaktır. Ve böylece sosyalist demokrasiyi giden yol daha kısalmış olacaktır.

Partimiz 1981'in Aralık ayında bir "Siyasi Demokrasi

Program Taslağı" hazırladı ve bu programı demokrasiden yana tüm toplum güçlerinin görüşlerine sundu. Bugün de geçerliliğini koruyan bu programda, demokrasi saflarının oluşturacağı geçici demokratik hükümetin başlıca görevleri "Cunta suçlarından ve MHP'den hesap sorulması", "temel insan haklarının güvence altına alınması", "işçi hakları ve çalışma düzeni", "ulusal demokratik haklar" gibi ana başlıkları altında somut olarak belirlenmiştir. Acil hedeflerimiz bunlardır.

● Bu hedefleriniz nasıl gerçekleştirilecektir?

Cunta'nın işbaşından gönderilmesi ve demokratik hak ve özgürlüklerin toplumda geçerli kınılması hedefine kuşkusuz bu ortak hedefi güden tüm toplum güçlerinin elbirliği etmeleri sonucu ulaşılabilir. Yukarıda sözünü ettiğim "Demokrasi Programı"nda bu nokta, "Cephe'de geniş toplum kesimlerinin halklarını, demokratik özelemlerini savunmak her siyasete, komünistlere, sosyal demokratlara, Kürt ulusal demokratik hareketine, yurtsever devrimcilere, ilericilere, liberal demokratlara, anti-faşist dinci akımlara yer vardır" (sf. 7) şeklinde somutlanmıştır.

Cunta'ya karşı birleşmesi gerektiğini bilmeyen yok gibidir. Ama iyiniyet çağrılarıyla bir yere varılmadığı ortadadır.

Dağınıklığın aşılabilmesi için, anti-faşist güçlerin ortak bir demokrasi programı üzerinde anlaşmak üzere bir araya gelmeleri şarttır.

Tabii teorik ve politik olarak doğru olan tespitlerin hayata geçirilmesi kolay olmayabilir. Belirlediğimiz kapsamda geniş bir cephenin bir günde çırpıştırılamayacağı aşikârdır. Ancak olayları oluşturma bırakmak da asla kabul edilemez. Partimizin metodu, demokrasi cephesini taş taş örnek üzere bu günden yapılabilecek ne mümkünse, kolları sıvamak olmuştur. Çıkan ve çıkabilecek olumsuzluklardan asla yılmamak, esnek ve sabırlı bir tutum izlemek ve her şeyden önce de yaratıcı, kolaylaştırıcı yordamlarla demokrasi cephesinin kotarılp, Cunta'ya karşı seferber edilmesi ne vargücümüzle asılmak! İşte bizim politikamız budur.

Tabii bir noktayı altını hemem çiziyim. Cunta Ankara'dır, Türkiye'dedir. Ve işbaşından gönderilecekse Türkiye'de gönderilecektir. Bu nedenle sözünü ettiğim demokrasi cephesi de esas olarak Türkiye'de mücadele verecektir. O halde cepheye yer alan demokrasi güçlerinin Türkiye'de mücadele seferber olmaları, ortak çalışmalarını esaslar. Çünkü Cunta, yığınlar ona karşı aktif olarak harekete geçtiklerinde, yüzbinler, milyonlar olarak yürüdüklerinde başımızdan gönderilebilir.



# İŞ KAZALARININ SORUMLUSU PATRONLARDIR

DISK Genel Yönetim Kurulu üyesi ve Hürkam-İş Sendikası Genel Eğitim Sekreteri Yaşar Arıkan, Ereğli Kömür İşletmeleri Kandilli kömür ocağında grizu patlaması sonucu 100'ün üzerinde işçinin hayatını kaybettiği üzerine aşağıdaki demeci vermiştir.

Ereğli Kömür İşletmeleri Armutçuk bölgesi Kandilli kömür ocağında meydana gelen grizu patlamasında 100'ün üzerinde işçi hayatını kaybetmiştir.

60 bine yakın işçinin çalıştığı Ereğli kömür ocaklarında şimdiye kadar meydana gelen iş kazalarında en fazla

ölüm olayı bu seferinde oldu. 1965-68 yılları arasında iş yerlerinde yeterli güvenlik tedbirleri alınmadığı için 50 bine yakın maden işçisinin iş kazasına uğradığı, 1850 işçinin meslek hastalığına yakalandığı, 2700 işçinin çeşitli yerlerinden yaralanarak Sosyal Sigortalar Kurumu raporuyla çalışamaz hale geldiği, 700 kadar işçinin iş kazalarında hayatını kaybettiği Türkiye'de bir "iş kazasında" bu kadar işçinin hayatını kaybetmesi açıktır ki tesadüf değildir.

Maden işçileri maruz kal-

dıkları bu kadar yaygın iş kazaları ve ölüm tehlikesine karşı çeşitli zamanlarda grev ve direniş geçirmişler, durumlarını defalarca Türk-İş yönetimine bildirmişlerdir.

Fakat ölümle karşı karşıya yerin yüzlerce metre altında kazma sallayan maden işçilerinin durumlarıyla ne dönemin iktidarları, ne de sarı Türk-İş yöneticileri ilgilenmişlerdir. Maden işçileri 1965 yılında iş kazalarının önlenmesi için gerekli tedbirlerin alınmasını sağlamak amacı ile geniş bir protesto mitingi örgütlemişler, fakat her zamanki gibi bu sefer de işçilerin üzerine asker ve polis yollanmış, yüzlerce işçinin işine son veril-



## fabrikalardan

### TEZSAN'DA BASKILAR SÜRÜYOR

Tezsan 12 Eylül öncesi DİSK Maden-İş sendikası-na bağlı anti-faşist nitelikli, çeşitli mücadelelerden geçmiş bir işyeriydi. Bu niteliğinden dolayı 12 Eylül faşist darbesinden sonra işyerimiz sürekli olarak gözaltında tutuldu. Fabrika yönetimi kolluk kuvvetleriyle tam bir işbirliği içinde toplumsal muhalefetin bir parçası olan Tezsan işçilerini sindirmeye çalıştı ve çalışıyorlar. Fabrika yönetimi, asker ve polis üçlüsü bizleri etkisiz hale getirmek, işyerini terketmemizi sağlamak için her türlü hâşasıyla mübah sayarak baskının her türlüünü uyguluyorlar. Bunun çarpıcı örneklerinden birini şöyle yaşadık.

Metal bir parçanın üzerine kendi yaptıkları orak çekici bahane ederek polisi işyerimize çağırdılar. Elli arkadaşımız karakola götürülerek maddi ve manevi işkenceden geçirildiler.

Özellikle, işyeri içinde fabrika müdürü öncülüğünde hepimize köle muamelesi yapılıyor. Fabrika müdürü teknik ve idari bilgi verme adı altında toplantılar düzenliyor. Bu toplantılarda gözdağı vermek için işyerinde hâlâ komünist ve bölücülerin bulunduğu, bu kişilerin ihbar edilmesinin vatandaşlık görevi olduğu, ihbarda bulunmayanların da suçlu olduğu belirtiliyor.

En doğal hakkımız olan izin kullanmamız yasaklanıyor. Ölüm ve doğum hallerinde bile birkaç saatlik izine müsaade edilmiyor. Viziteye çıkmak da suç sayılıyor. Viziteye çıkanların sağlık kurulundan geçirilceği sağlam raporu verdirtilip işten atılacağı tehditleri savruluyor.

Üretimi artırmayanların işten atılacağı söyleniyor. Yasalarda fazla mesainin işçinin isteğine bağlı olduğu belirtilmesine rağmen, hergün zorunlu olarak cebren mesai yaptırılıyor. Anayasa oylaması öncesi anarşi ve terörün müsebbibinin DİSK olduğu söyleniyor, anayasaya e- vet edilmesi yolunda işçi- ye propaganda yapılıyor- du.

İşyerimizdeki yoğun baskıların örneklerini çoğaltmak mümkün. Ama hepimiz biliyoruz ki, onların amaçları işçi sınıfının bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesini engellemektir. Çeşitli deneyimlerden geçerek yoğunlaşmış Tezsan işçileri Evren Cuntası'nın halkımıza yoksulluk ve kan getirdiğini çok iyi görmekte, bu lanetli faşizmden kurtulmak için dayanmak ve direnmek gerektiğini çok iyi bilmektedir. Faşizm koşullarında meydana boş bulan tekelcilere ve onların hempalarına boyun eğmeyeceğiz.

### YAŞASIN İŞÇİ SINIFIMIZIN ÖRGÜTLÜ DEMOKRATİK VE SİYASİ MÜCADELESİ!

### KAHROLSUN FAŞİST CUNTA!

Tezsan'lı Bir İşçi

### ARÇELİK'TEN İŞÇİ ÇIKARILIYOR

Grevlerden, direnişlerden geçerek bu günlere gelen Arçelik'te faşist Cunta'nın işbaşına gelmesinden bu yana işçilerin üzerinde baskı ve sömürü doruk noktasına ulaşmıştır. Faşist Cunta'nın yönetime zorbaca el koymasından sonra aylarca iş yerimizin yanı başında askeri karakol kuruldu.

Arçelik işçileri her gün saat ceplerine varıncaya değin didik didik aranmaktadır. Soyunma dolaplarımızın bir anahtarı da yöneticilerde bulunmaktadır, sık sık dolaplarımız aranmaktadır. 12 Eylül'den bu yana bir çok yiğit arkadaşımızın işine son verilmiştir. Aralık ayı sonunda yeniden işçi çıkarılmasına başlanmıştır. Tam yeni yıla gireceğimiz sırada 40 arkadaşımız daha sokağa atılmıştır. Yeni bir grubun işine son verileceği de idare tarafından açıklanmıştır.

İşten çıkartılan işçiler bölge çalışmaya başvurmalarına rağmen herhangi bir önlem alınmış değildir.

Baskılara, işten çıkartmalara rağmen Arçelik işçilerinin mücadelesini durduramayacaklardır.

### İŞTEN ÇIKARTMALARA SON! KAHROLSUN FAŞİST CUNTA!

Arçelik Gerçek okurları

(Mart 1983, 213 sayılı Gerçek'ten alınmıştır.)

miş, pek çoğu dönemin işçileri bakanının emri ile tutuklanıp işkenceden geçirilmiştir. Jandarmanın işçilerin üzerine ateş açması sonucu, direnişçi işçilerden Mehmet Çavdar ve Satılmış Tepe hayatlarını kaybetmişlerdir.

Bu yiğit iki maden işçisinin öldürülmesi üzerine çevre bölgelerinden gelen diğer işçilerin de katılımıyla direniş daha da genişlemiş ve işçilerin maden ocaklarına inmeleri sonucu hayat durmuştur. İşçilerin kararlılığı karşısında telaşa kapılan dönemin iktidarı ve sarı Türk-İş yöneticileri bu direniş karalamak için günlerce karşı propaganda yapmışlardır.

(Devamı 7. sayfada)

## FAŞİST CUNTA'NIN BİR DESTEKÇİSİ: NATO BAŞKOMUTANI ROGERS

Dünyada Kenan Evren'in de dostları var. Onu seven yaptıklarını beğenen dostları.. Bunlardan birisi ve birincisi Ziyaü'l Hak. Pakistan'ın bu gerici despot generaliyle, Evren'in neredeyse bir kankardeş oldukları kaldı. Sık sık görüşen, kucaklaşan, birbirlerinin yaptıklarından övgüyle sözeden bu iki general, Ortadoğu'da militarizmin, gericiliğin ve zulmün timsali haline geldiler.

Ne ki, Dünya'da Evren'in bir başka dostu daha var. O da Nato Başkomutanı Rogers. Geçenlerde kabul ettiği Türk gazetecilerine Türkiye'deki yönetime güven duyduğunu açıklayan Rogers, "Evren doğru yolda yürüyor" diyor.

NATO Başkomutanına göre "doğru yol" ülkenin kaynaklarını halkın ihtiyaçlarına değil, silahlanmaya tahsis etmek. Ülkede amerikan atom füzele- ri konumlandırmak, ülke topraklarını amerikan çevik kuvvetleri için bir üs ve manevra alanı haline getirmekse, Kenan Evren'in "doğru yolda" olduğu gerçekten ayan beyan açıktır. Ne var ki, böylece NATO'nun "Hür dünyanın bir savunma örgütü" değil, emperyalizmin gerici ve kaba bir saldırı örgütü olduğu da hiçbir şüpheye yer bırakmaksızın ortaya çıkmaktadır. Çünkü NATO'nun komutanı, işçileri emekçileri, tüm halkı baskı altında tutan, onları en doğal hak ve özgürlüklerinden yoksun eden diktatörleri doğru yolda görmektedir. Çünkü NATO'nun komutanı, yüzbinlerce insanı hapisanelere tıkan binlercesini işkencelerden geçiren, ülkeyi baştan başa idam sehpalarıyla donatmağa niyetli ve azimli Kenan Evren'leri beğenmektedir.

Sadece beğenmekle de kalmamakla, bunu kabul ettiği bir gazeteciler grubu vasıtasıyla

## «ORDULAŞMIŞ MİLLET»

Faşizm teorisi yıllar önce Komintern'de yerli yerine oturtuldu. O günden bu yana pekçok ülkede yaşanan deneyler, bu teoriyi sadece tekrar ve tekrar doğrulamakla kalmayıp, aynı zamanda anlatılıp kavranılmasını kolaylaştıracak pekçok örnekle zenginleştirmiştir. 12 Eylül faşizmi de şüphesiz yeni bir malzeme yığını hizmete sunuyor. Örneğin bir kitap ya da makale yazılıyor ve faşizm-militarizm ilişkisini incelediğiniz bölüme iyi bir başlık mı arıyorsunuz, "Ordulaşmış Millet"ten iyisini bulamazsınız. Evren cuntasının bir askeri manevraya koyduğu isim bu.

"Milletin bağrımdan çıkan ordu" yetmemiş, "ordusuyla bütünleşmiş millet" de pek tatmin etmemiş olacak ki, generaller milleti toptan ordulaştırmışlar. Daha doğrusu bunu kafaya koymuşlar. Emir ve komuta zinciri altında "çakı gibi" bir toplum. "Yat" dedin mi yatıp, "kalk" dedin mi kalkan, ağzı var dili yok, rap-raplı ve topuk çarpmalı bir toplum. Düşünmeyen, soru sormayan, gerektiğinde küfürle, sopayla yola getirilen, ağzından "başüstüne" ve "sağol"dan başka laf zınhar çıkmayan insanlardan oluşmuş "sımsıkı" bir toplum. Astın üstü saydığı, üstün astı dövdüğü, seçimsiz ama atamalı, hak ve hukuk yerine hotzot ve emirnamelerle yönetilen bir organizma. Toplum değil dev bir ordu: Tekdüze, tek sesli, tektip, tekrenk ve tek başlı. İşte faşizm!..

12 Eylül'den bu yana, TV'den, radyodan, gazete ve dergilerden günde beş vakit bunları kıraat ediyoruz. Zaten bu toplumda ne çıkmışsa hep Harp Okulu'ndan çıkmıştır. Başta Ulu Önder, Büyük Kurtarıcı, falan filan olmak üzere herkes oradan yetiştirilmiştir. Başka yerdan adam çıkmaz ve çıkmamıştır. Medeniyeti ülkeye sokup en ücra köşelere kadar yayan ordu, bilimi, sanatı geliştiren ordu, millete okuma yazma öğretip tatbikatlar esnasında halka aspirin dağıtan ve dahi Kızılay'a kan sağlayan yine ordu. Kore'yi kurtarıp, biçare Çinlilere kordudan Çin Seddi'ni yaptıran yine bizim ordu. Zaten bizim şanlı ordumuz tarihte hiç yenilmemiştir. Bir iki kere, müttelikleri yenildiği için o da mağlup sayılmıştır. Bizde askerler her işten anlar. Anayasaları hep ordu yapmıştır. (Ve nedense yine hep ordu bozmıştır.) Bu memlekette emekli ve muvazzaf subaylardan başka belediye başkanı, muhtar, şirket idare meclisi azası, TRT Genel Müdürü, federasyon başkanı vs. olabilecek daha iyi adam bulunamaz. Jandarma Komutanlığı Armoni Mızıkasının çaldığından gayri müzik, "General Patton"dan da

iyi film yoktur. Askeri okullardan daha iyi okul, sancak devir teslim törenlerinden iyi haber, Silahlı Kuvvetler Gücü'nden başka takım yoktur. Besteciler, şairler, ressamlar hep askerdir. Hele bir de son Genel Kurmay Başkanı vardır ki, — cübbeli bir prof. — un Evren ve TV kameraları önünde v'zettiğine göre — kendileri "basiretli, dirayetli, hamiyetli, bilgili ve fevkaalede cesaretili" bir kişidir. Herşeyi bilir, görür, her işe burnunu sokar, herşeye kadirdir...

Militarizm, faşist ideolojinin anti-komünizm, şovenizm ve ırkçılık gibi temel bileşenlerinden biridir. Hele faşizmin dayanağı bir faşist parti değil de silahlı kuvvetler ise, bu husus iyice ön plana çıkmaktadır. Ayrıca söz konusu ülke, demokratikleşme süreci üzerinde dönem dönem azalıp çoğalan, ama hiç eksik olmayan bir militer vesayetin var olduğu Türkiye gibi bir ülke ise, üstelik iller, yarı-militer bir rejim anlayışı ile örülen Kemalizmin ilerici-demokrat aydınlarla de uzanan yaygın etkileri var ise, bunlara ilaveten gelenek ve görenekleri ile demokrasinin "d"siyle dahi uzak yakın ilgisi olmayan bir ordu iktidarı gaspemiş ve bu fiili durumu sürekli kılıp meşru gösterme yollarını arıyor ise, azgınca sürdürülen bütün bu militarist şartlandırma çabalarının nedeni ve zemini açığa çıkar.

Elbette bu durum, aynı zamanda anti-militarist mücadelenin hayati önemini ve gerekliliğini de ortaya koyar. Bu mücadelenin, barış düşmanlığına, savaş kışkırtıcılığına, silahlanma yarışına ve yayılmacı eğilimlere karşı mücadeleyi de doğrudan içerdiği açıktır. Çünkü bütün bunlar militarizmin uzantıları olup Evren Cuntası için de fazlasıyla geçerlidir. Bu noktada, barış ve demokrasi mücadelesinin içiçeliği bir kez daha görülmektedir.

Bugün, Kemalist illüzyonların etkisinde oldukları için kimi namuslu demokrat aydınlarla dahi, anti-faşist mücadelenin anti-militarist olmaksızın sürdürülemeyeceğini, anti-militarizmin demokrasi mücadelesinin olmazsa olmaz nitelikte bir unsur olduğunu, bu yüzden militarizmin her tür tezahürüne karşı kararlı ve azimli bir mücadele sürdürmek gerektiğini anlatmak zorunda kalıyorsak, yani asgari demokratik bilincin gereği olan bu gerçeği demokratlarla anlatmak, kavratmak görevi yine biz komünistlere düşüyorsa, sırf bu bile anti-militarist mücadelenin ne denli önem taşıdığını kendinden göstermeye yeter.

(Şubat 1983, 212 sayılı GERÇEK'ten)

## TERCÜMAN YAZARI NAZLI HANIM'IN "MAPUSANE HATIRALARI"

Tercüman gazetesi Türkiye'de gerici ve demokrasi düşmanlığıyla ün kazanmışsa da, aynı zamanda "pehlivan tefrikacılığı"ndaki uzmanlığı ve ustalığı da yabana atılır birşey değildir. Bu gazetenin hafızası kuvvetli, muhayyilesi geniş, yazarları yüzyıl önce yaşamış pehlivanların güreşlerini, birbirlerine uyguladıkları oyunları, güreş sırasında söyledikleri söz ve naraları ve dahi bu güreşleri seyredenlerin isim ve lakaplarıyla, güreşin yapıldığı çayırılar en ince ayrıntılarına kadar bilir ve yazarlar.

Ancak bu gazetenin daha ciddi yazarlarının ve dahi başyazarının zaman zaman "pehlivan tefrikacılığı"na soyunduğu görülüyor. Geçenlerde 3 aylık hapis cezası "infaz" edilen Nazlı hanım'ın "Hapishane Hatıraları" tefrikası bunun en yeni örneği. Kendisi, yürürlükteki infaz yasası uyarınca sabahdan akşama kadar serbest kaldığı, akşamları yatma vakti cezaevine döndüğü "mapusluk yaşamını" kırk yıllık kürek mahkumu edasıyla, hiç sıklımadan 26 gün boyunca gazetesinde tefrika etti durdu. Ve böylece kocasının gazetesinde elde ettiği Başyazarlık payesini, güya bu uğurda "zindanlarda çile çekme" motifiyle süslemiş oldu.

Buraya kadar aslında fazla önemli değil. Nazlı İhcak ve onun gibi "bir eli yağda, bir eli balda" kalem erbabı için gerçekten bir gün, bir saat bile hapiste kalmak çok "orijinal" bir şeydir. Eh, müşterisi de bulunduktan sonra isterse bunu yıllarca gazetesinde tefrika edebilir.

Ama insanda biraz sıkılma ve yazarlık onuru varsa, kendi koğuşunun çeşitli zaviyelerden çekilmiş boy boy resimlerini hergün gazetesine basıp duracağına, bir de koğuşunun penceresinden şöyle bir dışarıya bakar. Orada gözeceği, faşizmin iğrenç yüzüdür. Özgürlükleri gaspedilmiş, çolubundan çocuğundan koparılmış yüzbinlere ulaşan bir mahpuslar ordusudur. Hücre dayığı, jandarma dipçisi, ve siyasi polis işkencesidir. Ve giderek aslında tüm ülkenin topyekun bir mahpushaneye dönüştürüldüğü olgusudur.

Nazlı Hanım "Mahpushane Hatıraları" tefrikasını sona erdirirken, siyasi kadın mahkumlara çamur atmaya da ihtimal etmemiş. Onları diğer mahkumları kullanmak ve sorunlarına ilgisiz kalmakla suçluyor. Özellikle 5 Şubat tarihli Tercüman gazetesinde, bir gazete sahibi olmanın da tüm avantajlarını kullanarak, kendisine aynı araçlarla cevap verebilme imkanından yoksun kadın siyasi tutukluları küçük düşürmeğe, güya tecrit etmeğe çabalyor. Boşuna çaba! Siyasi kadın tutuklularımızın faşizmin zulmüne, yıllarca hapiste yatma tehditlerine, baskı ve dayanağına karşı insanlık onurunun bayrağını elden düşürmediklerini sadece biz değil, tüm dünya biliyor. Onların bilinçleri, "kader mahkumluğunun" da son tahlilde, sınıfsal temellerden, sosyal yaşamdan kaynaklandığını bilecek kadar duru, gönülleri her dertliye deva arayacak kadar sevecenlikle doludur. Onlar bizim göz nurumuzdur, onurumuzdur.



## NE İDDİA EDİLİYOR ?

Aşağıda İsviçre Emek Partisi (PDA)'nın yayın organı Vorwärts'in 27 Ocak 1983 tarihli sayısında yayınlanan yazının tercümesini yayınlıyoruz.

● Batı, "Doğu ülkeleri SS-20 füzeleriyle öne geçmiştir. Bu nedenle Batı da bütün araçlarıyla silahlanmalıdır" diye iddia ediyor.

Sovyet SS-20 füzelerinin Batı Avrupa ülkelerine yönelik olduğu biliniyor. Fakat SS-20 füzeleri bazı teknik yeniliklerine rağmen, SS-4 ve SS-5 füzelerinden ayrı olarak hiçbir yeni stratejik üstünlük sağlamıyor. Yani Batı Avrupa'ya yönelik bir "Sovyet tehdidi" söz konusuysa, bu en azından SS-4 ve SS-5 füzelerinin yerleştirildiği yaklaşık 20 yıl öncesinden beri mevcut. O halde NATO'nun Sovyet SS-20 füzeleri etrafında kopardığı bunca gürültünün sebeplerini başka yerlerde aramak gerek.

Şu soru sorulabilir: Varşova ülkelerinin Batı'ya yönelik bu "tehdidi" uzun zamandır varolduğuna göre, Batı bu tehlikeyi niçin şimdi keşfediyor? Belli ki, bunun gerisinde NATO'nun silahlanma kararları yatıyor. Aşağıdaki tablo silahlanma yarışının 1945'ten beri kimin tarafından teşvik edildiğini açıkça gösteriyor.

SS-4 füzeleri 1959'da, SS-5 füzeleri de 1960'da, 1955 yılında Batı Avrupa'ya yerleştir-

rilen Thor, Jupiter ve Mace füzelerine karşı yerleştirilmişlerdi. Fakat Küba krizinden sonra Sovyetler Birliği ve ABD hiçbir müttefik ülkeye bir diğerinin toprağına erişebilecek yetenekte füze yerleştirmeme konusunda anlaşmışlardı. Bu anlaşma yeni NATO füzelerinin Batı Avrupa'ya yerleştirilmesiyle ilk defa ve tek taraflı olarak bozulmuş oluyor.

Ayrıca NATO Avrupa'nın Atlantik denizi sahillerine, doğrudan Sovyetler Birliği'ni tehdit eden füzeleri (Forward based Systems) uzun zaman beri yerleştirmiş durumda. Sovyetler Birliği'nin orta menzilli füze programı, NATO'nun bu füze sistemine karşı bir denge oluşturmak için düşünülmüştür. Sovyetler Birliği'nin devamlı ısrarlarına rağmen, NATO bu füze sistemlerinin silahsızlanma görüşmelerinde ele alınmasını sürekli reddetmektedir. Sadece Atlantik'te seyreden NATO denizaltılarının 2. Dünya Savaşı'nda kullanılan bombaların tümüne eşdeğer bir tahrip gücüne sahip olduğu düşünülürse, Reagan'ın ne kadar "sıfır çözüm" yanlısı olduğu ortaya çıkar.

Devamlı şu ileri sürülüyor: "ABD ile çıkarlarımız aynı. Eğer NATO'nun stratejisini desteklemesek, Sovyetler Birliği'ne tamamen bağımlı oluruz."

108 Pershing 2 ve 100'ün üzerinde Cruise Missiles füzeleri komşumuz F.Almanya'ya

yerleştirilecek. Böylece sınırlarımızda bir savaş anında ilk anda tahrip edilecek yüzlerce hedef oluşuyor, zira bu füzeler ilk defa Sovyetler Birliği'ni doğrudan tehdit ediyorlar. Bu füzelerin F.Almanya'ya yerleştirilmesi İsviçre için bir risk oluşturuyor. Bu bizim çıkarlarımıza olamaz. Biz ilk kurbanlar olacağız.

Artık "bir atom savaşının önlenmesinden" değil, aksine "kazanılmasından" söz edilmeye başlandı. Avrupa bu savaşın cereyan edeceği yer olarak açıkça ilan edildi. Bu bizim çıkarlarımıza olamaz. Biz ilk kurbanlar olacağız.

Devamlı şu ileri sürülüyor: "Atom çağında kimse büyük bir savaşı başlatamaz, çünkü hiç kimsenin kendini yoketmekten bir çıkarı olamaz."

NATO'nun resmi stratejisi şu (Sovyetler Birliği'nin böyle bir stratejisi yok): Savaş durumunda atom silahları ilk anda devreye sokulacaktır. ABD başkan yardımcısı Bush bir atom savaşında "galip" in olacağını iddia ediyor ve böyle bir savaşta insanlığın ancak %5'inin yaşayabileceğini hesap ediyor.

Pershing 2 ve Cruise Missiles füzelerinin F.Almanya'ya, İngiltere'ye ve İtalya'ya yerleştirilmesi, bu ilk vuruş stratejisinin bir parçasını oluşturuyor. Bu füzelerle Sovyetler Birliği'ne 7 dakikada erişilebiliyor. Uçuş süresinin bu kısalığı ve füzelerin hedefe tam isabet yeteneği, doğacak bir halatının düzeltilmesini tamamen imkansız yapmaktadır. Böyle bir durumda Sovyetler Birliği düşünme fırsatı bulmaksızın bir karşı vuruşa zorlanmaktadır.

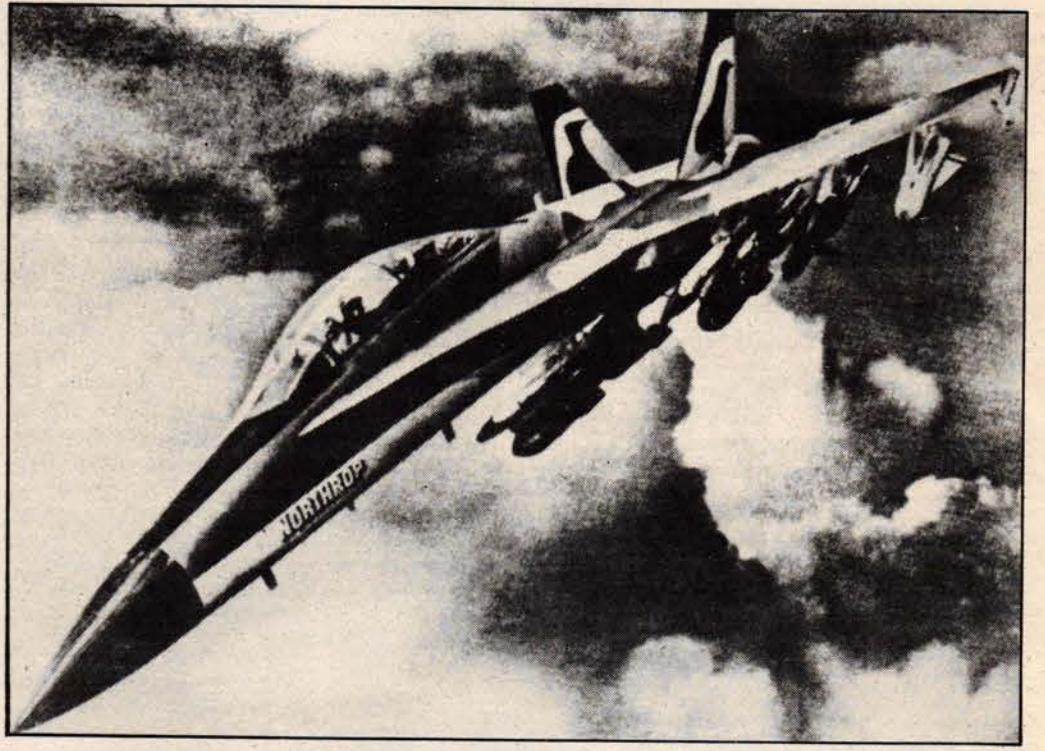
ABD şu ana kadar, savaş anında atom silahlarının ilk anda devreye sokulmasından vazgeçmeye yanaşmadı.

Devamlı şu ileri sürülüyor: "Batıyı, istismar edildiklerini asla farketmeyen Moskova'nın 'yararlı aptalları' tehdit ediyor. Bu ithamın kökleri 1945 yıllarının soğuk savaş dönemine uzanıyor. Fakat bugün insanlar, barış güçlerinin savaşın insanlığın bir yaşama savaşı olduğunu daha iyi kavıyorlar. Bu savaşa doğaldır ki, komünistler de ilgi duyuyorlar. Çünkü Sosyalist ülkelerde Batı'nın aksine kimse silahlanmadan yana değil.

yah halk. Ekonomik ve siyasi hakimiyet ırkçı Güney Afrika ile küçük bir beyaz azınlığın elinde. Ülkenin tüm maddi kaynaklarına onlar hükmediyor. Bu duruma karşı çıkan milli kurtuluşçu SWAPO gerillaları istilacı-sömürgeci güçlere karşı savaşıyorlar. Kuzeyde komşu ülke Angola SWAPO'yu destekliyor. Güney Afrika da Namibia milli kurtuluş savaşçılarına karşı savaşta sık sık Angola topraklarına tecavüz edip askeri müdahalede bulunuyor. Sınır köylerini yakıp yıkıyor, sivil halkı pervasızca öldürüyor.

Fakat kurtuluş savaşı sürüyor. Sonuçta Angola'daki gibi bir durumun ortaya çıkmasından endişelenen Batılı emperyalistler de, başta ABD, hayli zamandır konuyla yakından ilgileniyorlar. Bu çerçevede bundan beş yıl önce Namibia'da SWAPO'ya karşı göstermelik bir cephe kurdurtuldu. Başına sözcü yerli halkın haklarını koruyacak bir beyaz "lider" bulundu. Amaç Batılıların nezareti altında seçim yapış Güney Afrika kuklası bir rejime sözde bağımsızlık tanıtmaktır. Özellikle ABD bu tezgaha büyük umutlar bağladı. Fakat tezgah sökmedi. Her geçen yıl, böyle bir seçimi herşeye rağmen SWAPO taraftarlarının kazanacağını gösterdi. Bu nedenle de Güney Afrika böyle bir seçimin düzenlenmesine bir türlü yanaşmadı. (Devamı 7. sayfada)

## ABD Savaş Harcamaları



ABD'nin 1377 adet yapmayı planladığı atom silahları taşıyan yukarıdaki F/A 18 savaş uçağının tanesi 42,3 milyon dolara mal oluyor.

ABD'de Reagan yönetimi, ekonomik durgunluk ve işsizlik almış başını giderken, silahlanma harcamalarını arttırmaya devam ediyor.

Bilindiği gibi Reagan ve takımı iktidara gelince 1981-85 arasında kapsayan beş yıllık bir "savunma harcamaları" programı sundu. Buna göre beş yıl içinde ABD yönetimi 1 trilyon, 644 milyar dolar savaş harcaması yapma-

yı planlıyor. Yani, hesaplayacak olursak, önümüzdeki beş yılın her bir GÜNÜ için 900 milyon dolar!

Bu program çerçevesinde Yönetim geçen yıl ABD Kongresine 1983 yılı için 216 milyar dolar tutarında "savunma bütçesi" önermişti. Bu miktar, bir önceki yıla kıyasla yüzde 18 artış ifade ediyordu. Kongre önerilen miktarda önemsiz birtakım kesintiler yaparak

1983 savunma bütçesini 209 milyar olarak kabul etti.

Bu arada ABD'de ekonomik kriz daha ileri boyutlara ulaştı. Bir yandan işsizlik görülmemiş ölçüde artarken 1984 genel bütçe açığının nerdeyse 200 milyar dolara ulaşacağı ortaya çıktı. Bu gerçekler Reagan yönetiminin "gözünün nuru" savunma harcamalarına dikkatlerin çevrilmesine neden oldu ve bu sözde "savunma harcamaları"na karşı toplumun her kesiminde son zamanlarda muhalefet gelişmeye başladı.

Bunun üzerine Reagan yönetimi, ABD'de Başkanlık seçimlerine iki yıl kala seçim kampanyasının geleneksel olarak fiilen başlamasını da göz önünde tutarak, savunma bütçesinde yapılacak birtakım "tasarruflar"dan söz etmeye başladı. Orda burda, Reagan dahil resmi ağızlardan, 1984 savunma bütçesinde "kesintiler" yapılacağı söylenir oldu. Reagan kendisi, 1981-85 arasındaki beş yıl içinde askeri harcamalarda 55 milyar dolar "tasarruf" yapılacağını "müjdeledi"! Evet, 1 trilyon 644 milyar dolarda 55 milyar dolar tasarruf!

Gelelim, bütün bu söylenenlerle bütçe hazırlıklarında önerilen rakkamlar karşılaştığında bunun tam bir aldatmacadan başka birşey olmadığını anlaşıyor. Yönetim 1984 savunma bütçesi taslağında önerilen miktar 274 milyar dolardan bu "kesintiler"le 239 milyara iniyormuş. Yani 1984 yılı için 8 milyar dolar "tasarruf" öneriliyor Yönetim tarafından. Ama buna rağmen, 239 milyar dolar, Kongrenin geçen yıl onayladığı miktarın yine de yüzde 14,4 daha fazlası! Üstelik bu 8 milyar dolar da gerçek bir tasarruf değil. Çünkü önümüzdeki yıl için daha düşük enflasyon ve petrol harcaması beklentilerine dayanıyor. Bir de, askeri personelin maaşlarına yapılması düşünülen yüzde 7,6 oranında zamdan vazgeçilmesine!

Görüldüğü gibi, Reagan yönetimi ABD'nin askeri harcamalarında kısıntı yapmaktan, tam tersine, bu harcamaları daha da arttırmaktadır. Bir yandan Başkan Yardımcısı Bush Avrupa'da "barış meclisi" pozlarında dolaşarak dünya kamuoyunu yanıltmaya çalışır ve anti-Sovyetizm bezirganlarının eline yeni demagogik malzeme sunarken, öte yandan ABD'nin iç kamuoyunda Reagan yönetiminin çılğın boyutlara varan savaş harcamaları, işsizliğin habire artması, sosyal haklarda kısıtlamalar ve kitlelerin yoksullaşması bahasına da olsa, durmadan artmaktadır.

## SİYONİST İSTİLACILAR MI, İSTİLACILARA KARŞI DİRENEN FİLİSTİN HALKI MI ?

## Kim Terörist?



Dayanışma'nın önceki sayılarından birinde Avrupalı Yahudi bir aydınla yaptığımız bir röportaj yayınlamıştık. Orda bu ilerici Yahudi aydın, işgal altındaki Filistin topraklarında yaşayan Araplara Siyonistlerin "eşit hak sahibi insanlar" gözüyle bakmadıklarını, "İsrail kalkınsın, biz Siyonistler refah içinde yaşayalım. Araplar yalnız çalışanlar olacaktır. Herşeyin sahibi efendiler biz olacağız," düşüncesiyle davrandıklarını söylemişti.

İsrail hükümeti ve ordusunun geçen yaz Beyrut kuşatması sırasında sergilediği vahşet bu tepitteki isabeti bütün dünyanın gözleri önünde doğruluyordu. FKÖ savaşçıları'nın Beyrut'tan ayrılmak zorunda bırakılmaları ardından Şabra ve Şatilla mülteci kamplarında İsrail uydusu faşist komandoların gerçekleştirdiği korkunç katliam da Begin ve İsrail Savunma Bakanı Şaron'un doğrudan parmağı olduğu ortaya çıkmıştı.

Son günlerde İsrail'de görülen bir davada açıklanan gerçekler Siyonizmin insanlık düşmanı azgın şoven yüzünü bir kere daha olanca korkunçluğuyla açığa vuruyor.

Geçen yıl bahar aylarında İsrail işgali altındaki Batı Yakasında işgal makamlarının keyfi baskıcı davranışları sonucu olaylar çıkmış, Filistin halkı direnişe geçmişti. Sonunda olaylar daha da ağır baskı tedbirleriyle bastırılmıştı. Bu arada İsrail askerleri 10 Filistinliyi öldürmüş, 99 kişiyi yaralamışlardı. Bu olaylar sırasında aşırı sert davranışları şikayet konusu olan bazı İsrail askerlerinin hâlen sürmekte olan duruşmaları sırasında sanıklar, kendilerine böyle davranmaları için üstleri tarafından emir verildiğini söylemişlerdir. Mahkemeye sunulan savunma delilleri arasında İsrail Genel Kurmay Başkanı general Eitan'ın yayınladığı direktifler de yer alıyordu. (Devamı 7. sayfada)

## ZAFER NAMİBİA HALKININDIR

●İrkçi Güney Afrika'nın pervasız saldırganlığı ile ABD'nin sinsi manevraları birbirini bütünlüyor.

Namibia, Güney Afrika Cumhuriyeti'nin kuzey batısında bir ülke. Sömürgeciler arasında eski adı Güney Batı Afrika olarak da anılıyor. Hâlen Güney Afrika Cumhuriyeti'nin ırkçı beyaz azınlık rejiminin işgali altında. Güney Afrika, Namibia'yı Birinci

Dünya Savaşından sonra ele geçirdi. O zamana kadar Namibia bir Alman sömürgesiydi. Birleşmiş Milletler Örgütü Güney Afrika'nın bu ülkedeki varlığını meşru saymıyor ve Namibia'nın geçici olarak BM vesayetine devredilmesini istiyor. Güney Afrika BM'nin bu yolda aldığı birçok kararı dinlememekte direniyor.

Namibia'da yaşayan nüfusun büyük çoğunluğu yerli si-



"BİZ HALKIZ. YENİLMEYİZ!" Duvarda böyle yazıyor. El Salvador'un Morazan Eyaletinde Corinto şehri. Geçen Kasım ayındanberi Farabundo Martí Halk Kurtuluş Cephesi gerillalarının elinde. Gerillalar Ocak sonunda komşu Usutalan eyaletinde çok önemli bir merkezi, Berlin'i de birkaç gün için ele geçirdiler. Faşist Salvador ordusu iki yıldır süren iç savaşta ABD'den askeri, mali yardım görüyor. Subaylar ve komando birlikleri ABD'de özel eğitimden geçiyorlar. Reagan ve adamları El Salvador'daki rejimi çok tutuyorlar. Yıkılıp gitmemesi için herşeyi yapmaya hazırlar. Ama sonunda zafer, Nikaragua'da olduğu gibi, halkın olacak!



## IRAK'TAKİ İLERİCİ GÜÇLER BİRLEŞTİ

8 Şubat 1983 tarihli TİŞ-RİN gazetesinin yazdığına göre, Saddam yönetimini devirmek ve yerine demokratik bir yönetim inşa etmek için Irak'taki tüm ilerici ulusal demokratik güçler tek bir cepheye birleştiler.

Irak'ta 19 ulusal ilerici örgüt, emperyalizme, özellikle ABD emperyalizmine, siyonizme ve gericiye karşı olan dini akımları, hatta tek tek ulusal şahsiyetleri de kapsayan geniş tek bir cepheye birleştiklerini açıkladılar. Libya devrim konseyi üyesi Abdulsalam Callud, Suriye Arap Sosyalist BAAS Partisi'nin ulusal konsey üyesi Mehmet Haydar ve Irak halk muhalefetine temsilcilerinin yaptıkları toplantı sonucunda yapılan açıklamada, Irak yönetiminin düşürülmesi tarihi bir sorumluluktur denildi. 19 örgüt cephenin programını imzalamadan önce ortak bir açıklamada da bulundular.

Cepheye katılan örgüt ve partilerin adları şöyle:

- 1- Arap Sosyalist Hareketi.
- 2- Irak Sosyalist Partisi.
- 3- Irak Kürdistanı Sosyalist Partisi.
- 4- Arap Sosyalist Baas Partisi Irak yetkili başkanlığı (Suriye yanlısı).
- 5- Irak Halk Kurtuluş Ordusu örgütü.
- 6- Irak Kürdistanı Demokrat Partisi.
- 7- Birleşik Sosyalist Demokratlar Birliği.
- 8- Kürdistan Demokrat Birliği.
- 9- Irak Halk Kongresi.
- 10- Irak Komünist Partisi.
- 11- Kürdistan Demokrat Halk Partisi.
- 12- Irak Demokratik Öncü Hareketi.
- 13- Sosyalist Ulusalçılar Kongresi.
- 14- Irak Devriminin Güçleri
- 15- Bağımsız Demokratlar.
- 16- Kürdistan Ulusal Birliği.
- 17- Kurtuluşçu Birlikçi Hareket.
- 18- Türkmen Demokratları Örgütü.
- 19- Irak Sosyalist İşçi Partisi

## FAŞİST SALDIRI SONUCU 20 KİŞİ ÖLDÜ

5 Şubat 1983 Cumartesi günü Beyrut'ta Filistin Araştırma Enstitüsü'ne faşist bir saldırı yapıldı. Saldırı sonucu 20 kişi öldü, 70 kişi ağır yaralandı. Kurtarma ve itfaiye ekipleri tüm öğleden sonra sürekli çalıştılar. Civar yörede bulunan birçok ev, park edilen bir araba içine yerleştirilen bombanın patlaması sonucu büyük ölçüde hasar gördü.



## 5000 FİLİSTİNLİ TUTUKLU AÇLIK GREVİNE GİTTİ

8 Şubat 1983 tarihli TİŞ-RİN gazetesinin yazdığına göre, Güney Lübnan'da İsrail'in El Ansar askeri toplama kampında bulunan 5000 Filistinli tutuklu açlık grevine gittiler.

El Ansar kampında bulunan Filistinli tutukluların sağlık ve beslenme şartlarının düzeltilmesi ve kendilerine uygulanan insanlık dışı muameleleri protesto etmek için greve gittikleri belirtiliyor.

## ESİRLERLE İLGİLİ GÖRÜŞMELER SÜRÜYOR

Suriye'de yayınlanan 16 Ocak 1983 tarihli TEŞRİN gazetesinin bildirdiğine göre, Filistin Kurtuluş Örgütü ile İsrail yetkilileri arasında esirlerin değiş-tokuşu görüşmeleri sürüyor. Görüşmeleri İsrail adına eski kilise üyesi ile FKÖ'nün Avrupa temsilcilerinden Tedvur Houl yürütüyor. Hasan El Atag'a dayanarak verilen gazete haberi şöyle devam ediyor: "Eğer İsrail son Batı Beyrut'a saldırısında FKÖ'nün Basın Yayın Bürosunu basarak el koyduğu belgeleri geri verirse, Filistinlilerin esir aldıkları İsrailiileri geri verecek, ayrıca FKÖ Güney Lübnan El Ansar Askeri Kampı ve İsrail'deki esir tüm Filistinlilerin de serbest bırakılmasını şart koşuyor."

## HAREKETİ VATANİYE DİRENİYOR

17 Ocak 1983 tarihli Teşrin Gazetesinin bildirdiğine göre, Lübnan Hareketi Vatanîye savaşçıları Güney Lübnan'da siyonist işgalcilere karşı askeri eylemlerini yoğunlaştırdılar. Güneyden gelen haberlere göre, askeri eylemler son derece başarılı oldu. Düşman kuvvetlerine büyük maddi ve manevi kayıplar verildi. Sur kentinin kuzeyindeki Ebu El Esved bölgesinde Lübnan Hareketi Vatanîye savaşçıları İsrail'in tank ve araçlarını roket atışına tuttular.

## DİRENİŞ BÜYÜYOR

19 Ocak 1983 tarihli Sevrâ Gazetesinin bildirdiğine göre, işgal altındaki topraklarda gösteriler Nables kentini kapladı. Düşman İsrail NECAH Üniversitesini kapattı. Siyonistlerin hükümetinin Araplara karşı uyguladığı zorba politikaları protesto etmek için başlatılan gösterilerde bir subayın yaralanması üzerine İsrail polisi yerli halktan 40 Filistinliyi tutukladı.

## KATLIAMDAN CIA'NIN HABERİ VARMIŞ

İngiliz haftalık gazetesi "Sunday Times"de çıkan bir yazıda, ABD gizli haber alma örgütü CIA'nın Beyrut'ta Filistin göçmen kamplarındaki katliamdan "en az 24 saat önceden" haberdar olduğu belirtiliyor. Bilindiği gibi faşist falanjistler ve İsrail'in birlikte düzenledikleri katliamda yüzlerce Filistinli öldürülmüştü.

## SİLAHSIZLANMA VE KALKINMA



Sovyetler Birliği F'Almanya büyükelçiliğinin Nowosti (APN) haber ajansı ile birlikte yayınladıkları "SOWJETUNION HEUTE" adlı aylık derginin Ocak 1983 tarihli 1 No'lu sayısında yayınlanan "Silahsızlanma ve Kalkınma" başlıklı yazının tercümesini aşağıda yayımlıyoruz.

ihtiyacından daha fazla.

Son olarak değinmeye değer bir faktör de, askeri amaçlar için petrol tüketimi. Petrol askeri sektör için tüm ekonomide olduğundan çok daha önemli, zira petrol tüketimi tüm askeri enerji tüketiminin dörtte üçünü oluşturuyor. Doğal tüketim de, yani silah üretiminde ve buna bağlı hizmet sektöründe tüketilen de hesaba katılırsa, bunun toplam dünya tüketiminin % 5-6'sını oluşturacağı hesaplanıyor. Burada da büyüklükler çok şey ifade ediyor: Dünya petrol tüketiminin % 5'i, bu Fransa'nın tüketiminden daha çok ve tüm gelişmekte olan ülkelerin tüketiminin neredeyse yarısına eşit.

## 4. TOPRAK ALANLARI

● 500.000 kilometre kare toprak askeri amaçlar için kullanılıyor.

Askeri alan kullanımı evrensel olarak bakılınca nispeten az. Tüm toprakların % 0,5'i hatta % 0,3'ü kadar.

Dikkatle bakılınca askeri sektör gene de oldukça geniş bir alan işgal ediyor. Dünya topraklarının % 0,3-0,5'i, bu Fransa, Fas, Paraguay, İsveç veya Tayland büyüklüğünde bir ülke demektir. Bunun da ötesinde bunlar diğer toprak kullanımların hiç de az ilgilenmediği büyük topraklar.

Başka bir deyişle: nisbeten cüz'î bir talebe rağmen askeri gereksinimler kentsel, endüstriyel, tarımsal bölgelerde, dinlenme alanları ve çevre korunmasında olduğu gibi sivil çıkarlarla karşı karşıya gelebilmektedir.

Amerikan kara kuvvetlerinin görüşüne göre, tam teçhizatlı bir tümenin talimi için en az 235 kilometrekare, daha da iyisi 664 kilometrekareye ihtiyaç var. Hava kuvvetlerinde ise çok daha büyük alanlara gereksinim duyuluyor.

Askeri toprak kullanımının daha sonraki sivil bir kullanım için en hoş olmayan yanı ise toprağın değerinin uzun süre düşük kalmasıdır. Bazı durumlarda, örneğin atom silahı denemelerinin yapıldığı bölgelerde —özellikle tabii ki, atmosferdeki denemelerde— toprak önceden bilinmeyen bir süre sivil kullanıma kapalı kalmaktadır.

Buna bir de, atmosferdeki atom silahı denemelerinin etkilerinin sadece kendilerine ayrılan alanlarla sınırlı kalmayabileceği eklenmektedir. Yeraltında yapılan denemelerde bile kazalar olmuş, hesaplar yanlış çıkmış ve bunun olumsuz etkileri deneme alanı dışına da taşmıştır. Zirhlili zircirli araçların çok kullandığı talim alanlarında bitki örtüsünün mahvı ve en üst toprak tabakasının gevşemesi sonucu toprak şiddetli bir ereznya uğramaktadır. Topçu ve bombardıman ateşi altındaki talim alanları kolayca bir daha doldurulamayacak ve sonradan yıllarca kullanılmayacak bir krater tarlası haline gelmektedir.

## 5. ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME

● Tüm bilim adamı ve teknisyenlerin % 20'si silahlanmada çalışıyor.

Askeri alanda ikinci dünya savaşından bu yana en dikkat çekici özellik silah teknolojisiindeki son derece süratli değişimdir.

Son 30 yılda yeni ve daha nitelikli silahlar inanılmaz bir hızla ortaya çıktı, ve bu durum güvensizlik ve emniyet.

sizlik ortamını beraberinde getirerek, özellikle büyük güçlerin, herhalde şimdiye kadar hiç olmadığı kadar büyük çapta askeri meselelerle ilgilenmelerine yol açtı. Yalnız çoğu kez teknik, strateji ve taktik önünde gitti.

Askeri geliştirme araştırmalarına verilen toplam para 1980'de yaklaşık 35 milyar ABD doları veya tüm geliştirme araştırmalarına verilen dörtte biri idi. 20 yıl önce, 1960'da ise tüm dünyadaki askeri araştırma harcamaları yaklaşık 13 milyar dolardı.

Hemen hemen dünyadaki bilim adamları ve teknikerlerin % 20'si 1970'de askeri araştırma projelerinde çalışıyordu. Son tahminlere göre, silahlanma araştırma ve geliştirmeleri iş gücü ve masraf olarak kaynakların % 20-25'ini kullanıyor.

## 6. SİLAHLANMA HARCAMALARI

● 1980'de her dünya vatandaşı silahlanma için 110 dolar ödemek zorunda kaldı.

Tüm dünyadaki silahlanma harcamaları 1980'de bugünkü değerine göre 500 milyar dolara ya da adam başı yaklaşık 110 dolara ulaştı. Gelişmiş ülkelerde adam başına düşen para, gelişmekte olan ülkelere nazaran daha yüksek, ancak gelişmekte olan ülkelere reel olarak bu yük daha ağır, zira tüm olarak kişi başına düşen gelirdeki farklılıklar çok daha büyük.

Ancak kısa bir süreden beri eğitime ayrılan kamu harcamaları savunma harcamalarına geçiyor. Ama gelişmekte olan ülkeler ayrı ele alınırsa, silahlanma harcamaları hâlâ daha fazla. Dünyada sağlık alanındaki kamu harcamaları silahlanmanın hayli gerisinde kalıyor ve burada da gelişmekte olan ülkeler bir bütün olarak ele alındığında dengesizlik oranı dikkat çekicidir. Düzenli ve yarı askeri silahlı kuvvetler beraber sayılırsa, tüm dünyada öğretmenden çok daha fazla üniformalı vardır.

Askeri hedefler hâlâ, hem de epey bir farkla dünyada en büyük araştırma projelerinin konusu oluyor. Bu tip projelerin boyutları, örneğin enerji, sağlık, çevre korunması ve tarım ile ilgili tüm araştırmaları aşılıyor. Gerçekten öyle görünüyor ki, tüm silahlanma araştırmaları gelişmekte olan ülkelere yapılmakta olan bütün araştırma ve geliştirmeden altı kat daha fazladır.

## 7. KILIÇLARI KARASABANA

● Savaşçı amaçlar için kullanılan araçların barışçı kullanımı, daha az değil daha çok iş yeri yaratacak.

Burada sorun askeriye yönelik mal üretimi ve hizmet sektörünün ekonomi ve toplum gelişimine yönelik dönüşümüdür.

Kaynakların askeri mal üretiminden sivil mal üretimine dönüştürülmesinin prensipte mümkün olup olmadığını, ikinci dünya savaşından sonraki birkaç yıllık dönem açıklığa kavuşturmuştur.

Askeri harcamaların ve silah üretiminin azaltılması sonucu ortaya çıkacak kaynakların diğer amaçlara kullanılması halinde daha az değil, hatta çoğu zaman daha fazla işyeri sağlanacağı yolunda inandırıcı kanıtlar bulunmaktadır.

İnsanlık günümüzde yüz yılın en büyük meydan okuması ile karşı karşıyadır. Silahlanmanın boyutları ve ilerleme hızı savaş riskini hiç kuşkusuz arttırmaktadır. Bir atom savaşının çıkması insanlığın varlığını tehlikeye sokacaktır.

Bu on yıl içinde karşılaştığımız meydan okuma gerçek ve etkili silahsızlanma önerilerini gerektirmektedir. Bu tüm insanlığın çıkarına olacaktır.

"Silahsızlanma" ve "kalkınma" sözcükleri çok sık karşılaştığımız olguları dile getiriyor, ama gene de bunlar üzerinde daha dikkatlice düşünmeye değer.

"Silahsızlanma", silahlı kuvvetlerin dağıtılması, bununla ilgili masrafların azaltılması, depolarda veya askeri birliklerin kullanımında olan silahların imhâsı ve hurdaya çıkartılması, silah endüstrisinin yavaş yavaş dönüştürülmesi ve ordu mensuplarının terhis edilerek sivil hayata entegre edilmeleri demektir. Nihai hedef etkili uluslararası gözetim altında genel ve tam bir silahsızlanmadır.

"Kalkınma", en geniş anlamıyla herkesin hayat standartlarının düzeltilmesine yönelik sosyal ve ekonomik değişikliklerin ifadesidir. Bu sözcük onurlu ve verimli bir yaşam için vazgeçilmez olan maddi temel ihtiyaçların karşılanması dile getirir. Ekonomik büyüme, yani üretimin artışı bir kalkınmanın ön şartıdır, ancak kalkınma basit bir ekonomik büyüme ile aynı şey değildir. "Kalkınma" sözü aynı zamanda, her insanın sosyal ve ekonomik yaşama katılma, bunu olanaklarından yararlanma fırsatını bulabilmesini de ifade eder.

## 1. İŞGÜCÜ

● 50 Milyon kişi silahlanmada ve askeri hizmetlerde çalışıyor.

Bütün dünyada milyonlarca ama milyonlarca kişi asker, denizci, havacı, büro personeli, bilim adamı, tekniker veya sade işçi olarak askeri işlerde çalışıyor. Dünyanın bugün askeri hazırlıklara verdiği 500 milyar dolara dolaylı ya da dolaysız olarak 100 milyonun üzerinde insanın bağlı olduğu hesaplanmıştır.

Halen dünyada düzenli silahlı kuvvetler 25 milyon kişiyi kapsıyor. Son 20 yılda bu sayı sürekli artmıştır, çok sayıda gelişmekte olan ülkede bu sayı artarken, gelişmiş ülkelerde hemen hemen aynı kalmıştır.

## 2. SİLAH ÜRETİMİ

● Masraf: 100 milyar dolar.

Modern askeri yönetimler ihtiyaç ihalelerini çeşitli sana-

yi kuruluşlarına veriyor. Bazen bu kuruluşlar sadece silah üretiyor —örneğin tank kuleleri veya top mermisi üretimi— bazen bu endüstri, askeri kullanımda daha fazla kalite, hassasiyet ve sağlamlık üzerinde durulmasına rağmen, hem asker hem de sivil müşterilere çok benzer mallar sunuyor, nihayet askeri yönetimler tarafından satın alınan birçok mal sivil müşterilere verilenin tamamen aynı olabiliyor. Örneğin, nakil araçları ve büro malzemeleri. Bunun dışında askeri sektöre mal veren tüm bu kuruluşlar, parça üreticisine, aliminyum, çelik ve suni madde gibi hammaddelerin sevkiyatçılarına muhtaç.

Global askeri endüstrinin çapını hesaplamak kolay bir iş değil. Mantiken, silah üretimi büyük ülkelerin resmi istatistiklerinden çıkarılabilecek "ihtiyaç karşılama"ya ayrılan bütçe paylarından yola çıkabilir. Silah üreticisi büyük batılı ülkelerde ihtiyaç karşılamaya savunma bütçelerinde yaklaşık % 13 ilâ % 22 arasında bir pay ayrılmaktadır.

## 3. HAMMADDELER

● Silahlanma tüm gelişmekte olan ülkelerin toplamından fazla yeraltı ve yerüstü servetini tüketmektedir.

Aliminyum, bakır, nikel ve platin'de dünya silah endüstrisinin tüketimi, Afrika, Asya ve Latin Amerika'nın bu metallerle olan toplam ihtiyacından fazladır.

Bugün Birleşik Devletlerin en azından 12 minarale ithalata bağımlılığı % 80'i aşıyor. Bu oran Avrupa Topluluğu ve Japonya'da daha da büyük. Bu ülkelerde demir cevheri, nikel, bakır, boksit, krom, asbest, mangan, kobalt, çinko, kurşun ve gümüş gibi önemli hammaddelerden bağımlılık % 75 veya daha fazladır.

Modern ve çok gelişkin bir savaş uçağında kullanılan Titan, elilli yıllarda üretilen maddelerdeki % 8-10 gibi bir orana karşın, bugün uçak ağırlığının % 20-25 kadarnya oluşuyor. Bu metal belli bazı denizaltıların gövde yapımında da artan bir oranda kullanılıyor. Aynı zamanda aliminyum deniz kuvvetlerinin modern gemilerinde giderek yaygın bir kullanım buluyor. Son bir örnek: Karaya yerleştirilen 200 hareketli kıtalararası roketin üretimi ve yerleştirilmesi için malzeme ihtiyacı tahminlere göre şöyle: 10 bin ton aliminyum, 2500 ton krom, 150 ton titan, 24 ton berilyum, 890.000 ton çelik ve 2,4 milyon ton çimento.

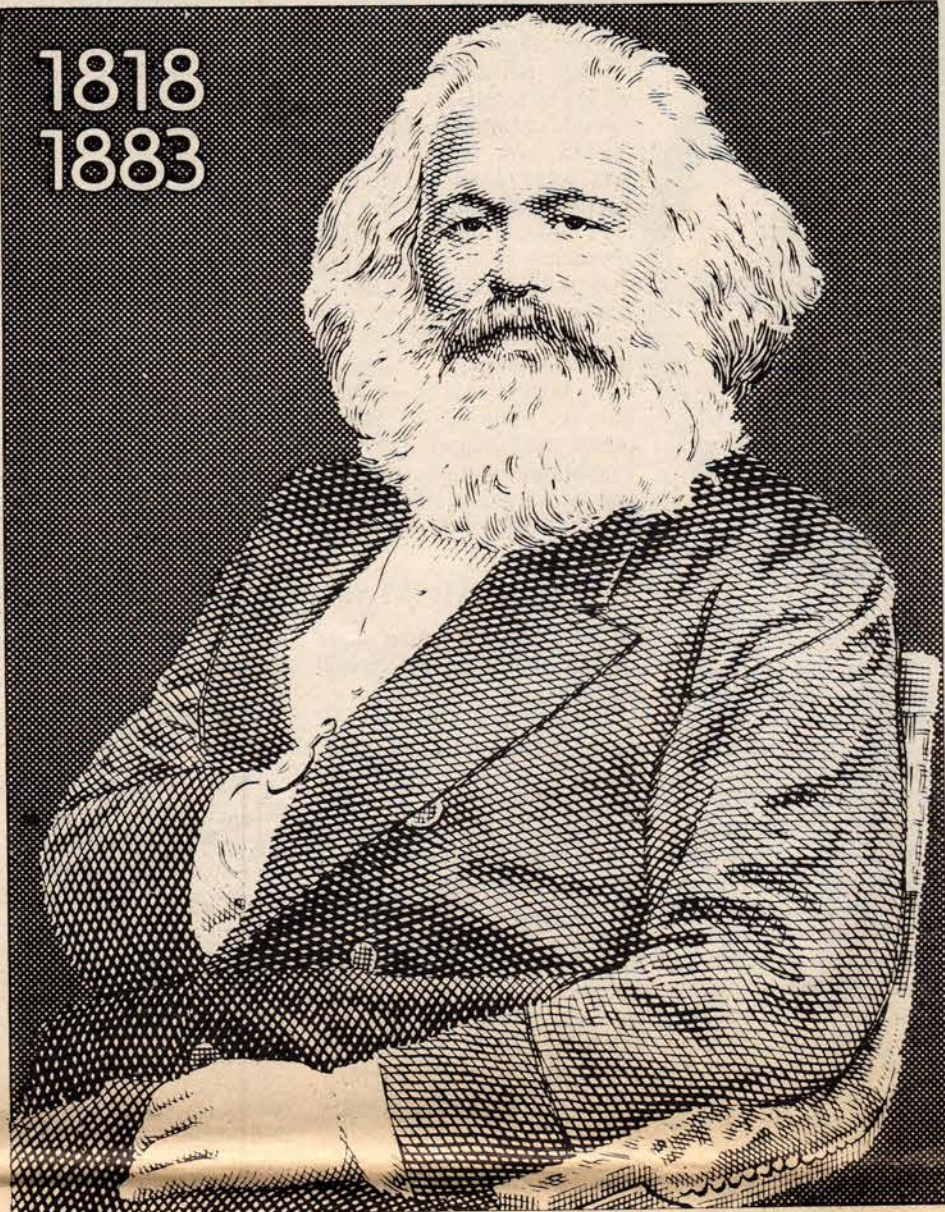
Aliminyum, bakır ve platinde silah endüstrisinin tahmini tüketimi Afrika, Asya (Çin dahil) ve Latin Amerika'nın bu hammaddelere toplam



# Karl Marx

## "ADI ÇAĞLAR BOYU YAŞAYACAK. ESERİ DE"

1818  
1883



En yakın mücadele arkadaşı Engels'le birlikte bilimsel sosyalizmi kuran büyük bilim adamı ve devrimci Karl Marx, Bundan 100 yıl önce 14 Mart 1883'de "Sibirya madenlerinden Kaliforniya'ya kadar, Avrupa'nın ve Amerika'nın dört bucağında yaşayan milyonlarca devrimci işçi tarafından sevilen, sayılan, yası tutulan bir kişi olarak öldü" (Engels'in Marx'ın mezarı başında yaptığı konuşmadan.)

Bugün ölümünden bir asır sonra Marx, sosyalist ülkelerde komünist toplum kurucu-

luğu yolunda hızla ilerleyen milyonlarca işçinin ve komünistin insanlığa sağladığı kazanımlarda; kapitalist ülkelerde barış, barışsızlık, demokrasi, toplumsal ilerleme ve sosyalizm için mücadele eden yüzbinlerin bilincinde; ve sosyal ve ulusal kurtuluşları için savaşan sömürge ve bağımlı halkların kalbinde yaşıyor.

Engels'in dediği gibi, Karl Marx'ın "adı çağlar boyu yaşayacaktır. Eseri de!" Ölümünün 100. yıldönümünde Karl Marx'ı coşku ve sevgiyle selamlıyoruz.

### • Kapitalist Ekonomilerde İşsiz Sayısı Artmaya Devam Ediyor.

Avrupa kapitalist toplumlarında emekçilerin baş belası işsizlik kısıp gitgide daralmakta devam ediyor. Bütün kapitalist dünyada yıllardır sürmekte olan ekonomik kriz ve durgunluk koşulları işsiz sayısını İkinci Dünya Savaşı öncesindenberi görülmemiş rekor düzeylere çıkardı.

Federal Almanya'da açıklanan resmi rakamlara göre geçen Ocak ayında işsiz sayısı 2 milyon 490 bine ulaştı. Bu rakam çalışan nüfusun yüzde 10,2'sine tekabül ediyor. Bu yüzde, Aralık 1982'de 9,1, Ocak 1982'de ise 8,2 idi. Bundan önce Federal Almanya'da en yüksek işsiz sayısı 1950 yılında 2 milyon 280 bin olmuştu. Savaş sonrası Batı Alman "ekonomik mucize"sinin kapitalizm koşullarında olduğu sonu ve F. Almanya emekçilerine neye mal olduğu ortada!

F. Almanya'da bugünkü Kohl hükümeti ekonomik krizi atlatmak için işsizlik sigortası ödentileri dahil tüm sosyal hizmetlerde emekçiler aleyhine kısıntılar yapmaktan başka "çare" düşünmüyor. Oysa bu tür sözde tedbirler krizin yükünü emekçilerin sırtına yıktığı gibi, ayrıca, işsizliğin daha da artmasına neden oluyor. Eski Sosyal Demokrat hükümetin Çalışma Bakanı Heinz Wesphal'in de geçende belirttiği gibi, CDU/CSU-FDP hükümeti hasa geçtiğindenberi sosyal hizmetlerde getirilen kısıtlamalar sonucu işsiz sayısı 700.000 artmıştır.

İngiltere'de işsiz sayısı 1983 Ocak ayında 3 milyon 220 bine, yani çalışan nüfusun yüzde 13,8'ine ulaşmıştır. Bir ay önce, Aralık 1982'de bu rakam yüzde 13,3 idi. Böylece İngiltere'de işsiz sayısı 1930 yılındanberi en yüksek rekor düzeye varmış oluyor. Bütün bunlar da, yine, İngiltere hükümetinin resmen açıkladığı gerçekler!

Nüfusu bu iki ülkeye kıyasla çok az olan Belçika'da ise Ocak ayı işsiz sayısı neredeyse yarım milyon. Çalışan nüfusa oranla yüzde 11,9. Bir yıl önce bu rakam yüzde 10,6 idi.

Federal Almanya'da olduğu gibi İngiltere ve Belçika'da da kapitalist hükümetler ekonomik durgunluğa "çare" diye hizmetlerde yaygın ve derin kısıtlamalar yapıyorlar. Yani çalışan nüfusu işsizlik belasına karşı korumak için ve hayatı görece de olsa kısmen daha "yaşanabilir" kılmak için uygulanagelen tedbirleri tersine çevirip krizin yükünü emekçilerin sırtına yıkmak için ellerinden geleni geri komuyorlar. Yalnız bu üç ülkede değil, bütün kapitalist ülkelerde krize karşı tedbir diye hep aynı yollara başvuruluyor. Bu da, "ekonomik krize karşı savaş" burjuva propagandasının ne anlama geldiğini pek güzel ortaya koyuyor.

## İşsizlik Belası



## Okurlardan

### RESMİ YABANCI DÜŞMANLIĞI TÜRKİYE'Lİ TIP DOKTORLARINI DA HEDEF ALMAYA BAŞLADI

Genellikle ihtisas yapmak amacıyla F. Almanya'da bulunan Tıp doktorlarına yönelik baskı ve işten çıkarmalar yoğunlaşmaktadır.

Çeşitli tıp dallarında uzmanlık eğitimi yapan tıp doktorları, konuları ve almanya'daki tıp mevzuatı gereği hastahane değiştirmek zorundadırlar. Her yeni hastahane değişikliğinde deneme süresi (PROBEZEIT) söz konusudur. Bu süre içinde hastahane yönetimleri gerekçe göstermek-sizin ilişik kesebilmektedirler.

F. Almanya'da, son yılda artan işsizliğe paralel olarak, yeni mezun işsiz alman doktorlara işyeri bulmak amacıyla ilk planda yabancı doktorların şu veya bu bahaneyle hastanelerden atılmasına hız verildi. Niedersachsen'de iki asistan doktor, birisi altı aylık deneme süresinin son gününde, diğeri beşinci ayın-da sebep gösterilmeksizin işten çıkartılıp hemen yerlerine Alman doktorlar yerleştirildi. Ocak ayı içinde de Oldenburg resmi makamları, iş bulan bir Türk doktora ihtisasını tamamlaması için gerekli olan MESLEK İZNİNİ kasıtlı olarak vermedi.

Ayrıca halen çalışmakta olan doktorlar da, çalışma yerlerinde çok çeşitli baskı ve hakaretlere maruz kalmaktadırlar. İşten atılan veya hastahane değiştirmek zorunda olan doktorların iş bulmaları bu genel hava içinde hemen hemen imkansız hale geldi. Klinik şefleri, boş yer olsa bile hükümetin ve hastahane yönetimlerinin çıkardığı zorlukları hesap ederek yabancıları, özellikle Türkiyeli doktorları işe almamakta, hatta bir arkadaşımızın başına geldiği gibi kapıdan kovmakta, azarlamaktadırlar. Arbeitsam ve Frankfurt'taki merkezi iş bulma şubesi de bu konudaki görevlerini ya hiç yapmamakta ya da akıl almayacak zorluklar çıkarmaktadırlar.

Pek tabii ki, F. Almanya'da çalışan çok sayıda Türkiyeli doktorun yasal haklarını koruyacak bir kuruluşa bugüne kadar sahip olmamasının da bu gibi kanunsuz ve hatta ırkçı uygulamalarda büyük payı olmaktadır.

Gelecekte çıkacak daha büyük zorluklarla mücadele edebilmek için F. Almanya'da çalışan Türkiyeli tıp mensuplarının dayanışmalarını somut şekilde yükseltmeleri artık zorunluluk haline gelmiştir.

Gazetenizin bu konuda bize yardımcı olabileceği inancındayız.

Dr. Halil Serim

### "ETTİKLERİ VARSA GÖRECEKLERİ DE VARDIR"

İster kabul oyu ister red oyu verin ben BAŞKAN'ım! diyen Kenan Evren silah zoruyla, işçi sınıfına ve emekçi halka küfürler ederek oy topladı.

7 Kasım'dan önce faşist Cunta sözde bir yumuşama politikası sürdürmekteydi. Ama ne oldu? 7 Kasım'dan sonra —aslında yönetimi silah zoruyla gaspettiğinden beri— faşist Cunta'nın zulmü ve baskısı daha da arttı. Bilmiyorum, özellikle yurtdışındaki Türkiyeli işçiler bunun farkına vardılar mı? Yurtdışındaki işçiler derken, örneğin Suudi Arabistan'daki işçileri kast ediyorum. Cunta'nın yurtdışında yaptığı ve yapmayı planladığı gerek işkence, gerek zulüm gerek pahalılık ve emperyalizme bağımlılığını görmek istemiyorlar. Arkadaşlara, bizi

bir parça ekmek için eşimizden, çocuğumuzdan kimlerin uzaklaştırdığını, buna kimlerin sebep olduğunu açıklamaya çalıştığımızda, korkunun ve çaresizliğin getirdiği sinmişlikle gerçekleri görmemek-te direniyorlar!

Şunu da belirtmek isterim. Faşist anayasanın oylamasının ardından ne oldu? Bugüne kadar Türkiye'de zamların habercisi olan petrol yine pahalandı, bir litre benzin 110 lira oldu. Daha başka ne pahalandı? Taşımacılık! Taşımacılık pahalıncı, haliyle, iğneden ipliğe kadar herşeye bir daha zam geldi.

Bir örnek vermek istiyorum: Mağaracıklı bir küçük üretici 250 kilometrelik yola, bir kilo salatalık için 4 lira öderken 7 Kasım'dan sonra 8 lira civarında ödemek zorunda kaldı. Diyelim ki Antalya'da turfanda salatalığın, Aralık ayında kilosu 80 lira civarında olursa, Mağaracıklı küçük üreticiye, gözü gibi koruyarak çalışıp didinip yetiştirdiği turfanda sebzelerin satışından hiçbir şey kalmayacaktır.

Ben F.B. 7 Kasım sabahı eşimle ve Partili yoldaşlarımla faşist Cunta'nın anayasasına bir şamar da bizden düşüncesiyle red oyumuzu kullanmak için evden çıktık. Oy kullanma yerine gittiğimizde beyaz "evet" oyları öbek öbek masanın üstüne yığılmıştı. Mavi kartları (red) ise pek ortalıkta gözüküyordu. Masanın hemen başında bir yüzbaşı (sivil giyinmiş-karakol komutanı) meyhanede oturmuş gibi geleni geçeni kötü kötü izliyordu. Sandık başında görevli bizim köylülere bu beyaz kartlardan başka renkte kart yok mu diye sorduğumuzda, yüzbaşı kurbaganın yerinden fırlaması gibi yerinden fırladı ve orada oy kullanmak için bekleyen köylülerimize "ulan" dedi "işte mavi kartlar!" Arkasından, mavi kartları havaya fırlattı. "Bu kartları kullananın anasını avradını.....kerim" dedi. Provakasyon yaratmak istediğini sezdüğümüz için oy kullanmaktan vazgeçip geri döndük. Köyde yüzbaşının davranışını ve bu davranışındaki cesareti nereden aldığı dilimiz döndüğünce köylülere anlattık. Mağaracıklı emekçilerin dedikleriyle bitirelim sözlerimizi: "Ettikleri varsa, görecekleri de vardır!" F.B.

### GAZETEMİZİN YOLUNU GÖZLÜYÖRÜZ

Gazetemizin yolunu gözliyoruz. Bilincimize bilinç katıyor Dayanışma Gazetesi, sınıf bilincimizi daha da geliştiriyor. Gücümüze güç katıyor. Doğruları görerek, burjuva yalanlarını daha iyi anlıyoruz. Görevlerimizi öğretiyor bize Dayanışma gazetesi.

Türkiye'de halkımız, sınıf kardeşlerimiz inim inim iniyorlar. Bizim durumumuz da pek iç açıcı değil. Buradaki parababalarının geri kalmış ülkeleri sömürerek yarattıkları para birçoklarını düşünsel planda da olsa sınıftan koparıyor. Öyle ya, burada kazanılan dövizler Türkiye ölçülerine göre biraz fazla. Tarla, ev, vs. alınca kurtulacağını sanıyor bazılarımız, aslında kurtuluşumuz, sömürsüz, işten atılma korkusu olmayan, geleceğimizin garanti altında olduğu, çocuklarımızın çöplükleri karıştırarak birşeyler aramayacağı, yırtık-pırtık elbiseler giymeyeceğimiz, karanlık köşelerde aşıktan kıvrınamayacağımız, her yönüyle bizlere yani işçi sınıfına ve yandaşlarına özgürlük verecek sosyalizmdir.

Evet, Avrupa'da yaşayan göçmen işçiler olarak gün

geçtikçe horlanıyor, işten atılacağı diye sefin karşısında büküm büküm oluyoruz. Öylesine bir baskı var ki, birçoguğumuz rahatsız olduğumuzda doktora gidemiyoruz, çünkü istirahat alırsak patron tarafından işten atılırız korkusu çok ağır basıyor.

Ekonomik kriz bastırıldıkça yıllar süren mücadeleler sonucu kazanılan haklar parababalarının adamları tarafından teker teker geri alınmaya çalışılıyor. Ama bu o kadar kolay olmayacak. Yakında burada genel grev var, heyecanla bekliyoruz, biz de katılacağız.

Bu arada memlekette de yeni zamlar yapıldı. Temelli açlığın eşğine itilen insanların durumu içler acısıdır. Generaller bize döviz makineleri gözüyle bakıyorlar, bakadursunlar hele. Yaptıkları yanlarına kalmayacak. Çünkü biz halkız, işçi sınıfıyız, milyonlarcayız. Yeterki bir araya gelmesini bilelim, birlikte mücadele edelim. Evren diyor ki: "Ne patron sömürecek, ne de işçiler patrona karşı gelecek" buna kargalar bile güler. Ne yapıyorsun be adam, patron sömürmezse patron olur mu? Sen neden silah zoruyla gelip orayı gaspettin, seni kimler, ne için getirdiler oraya. Gelir gelmez grevleri sen yasaklamadın mı? Hapisaneleri doldurmadın mı? Barış savunmaları, hak isteyenleri, sendikacıları, ilericileri, yurtseverleri, komünistleri sen işkenceden geçirtmedin mi? Boşuna gözümüze baka baka yalan söyleme, seni iyi tanıyoruz. Yaptıklarını da unutmuyoruz, çünkü hesap soracağız!

General Motordan Bir İşçi BELÇİKA

### BİR İNSAN DAHA

"Anlamıyorum" diyor. "Nasıl olur kimseye zararı yoktu...yığıtti, mertti. Elinde avucunda ne varsa arkadaşlarıyla paylaşırdı. Kimsenin kötülüğünü istemezdi... Nasıl olur anlamıyorum."

Ağlamaklı gözlerle böyle anlatıyor amcası yeğenini. Bir gün Varto'daki evinden almışlar yeğenini, jandarmaların dipçikleri arasında karakola götürmüşler. Üç gün sonra babasını çağırılmışlar, oğlun intihar etti demişler. İşte doktor raporu demişler. Babası inanmamış Muş doktoruna götürmüş. Doktor işkence izleri bulmuş vücudunda, daha sonra jandarma komutanı albay baba'yı çağırması, "Bu işi çok karıştırma, senin için iyi olmaz." demiş. Olay böylece kapatılmış ama babanın yüreğinde bir yumruk gibi kalmış. Böyle anlatarak devam ediyor K. Bingöl Intercontinental'in kantininde... Kendisi iki sene olmuş buraya geleli, sonra da bir Almanla evlenmiş. 8 de çocuğu var Türkiye'de. Elinde avucunda ne varsa Türkiye'ye gönderiyor.

İşbaşı zili çalptı kalktığımız zaman hâlâ söyleniyordu, "iyi çocuktu...nasıl olur anlamıyorum, iyi çocuktu..."

Hotel Intercontinental'den Bir İşçi

### BİLİNEN

Sayıli günleri var kıvılcımın dostluk, masmavi süzülen dostluk olacak sevgi, nötron yerine evreni saran umut, yarınların umudu kaybolma bereketinle evereyim seni mutlulukla...

KAZIM DOĞAN



# Gerçek Komitelerinden Haberler

## Frankfurt

### DİSK'İN 16. KURULUŞ YILI TOPLANTISI

Frankfurt İşçi Kültür Derneği'nin düzenlediği DİSK'in 16. kuruluş yıldönümü toplantısı 12.2.1983 günü 200'ün üzerinde kişinin katılımıyla yapıldı.

Toplantının açış konuşmasından sonra kürsüye gelen DİSK GYK üyesi Yaşar Arıkan DİSK'in kuruluşundan bu yana verdiği mücadeleye değinen konuşmasında, özetle şunları söyledi.

"Burada DİSK'in 16. kuruluş yıldönümünü kutlarken, bu kürsiden tüm anti-faşist kişi ve kuruluşlara sesleniyorum: Halklarımız üzerine çökmüş bu karanlıktan kurtulmanın biricik yolu vardır, bu faşist diktatörlüğü yıkmak ve özgürlüğü kazanmak. Ama özgürlük ancak onun uğrunda mücadele edilerek kazanılabilir. Özgürlük mücadelesini kazanmanın biricik yolu birleşmektir."

İzleyicilerin haklı beğenisiyle kazanan Şili'li sanatçılarından sonra kürsüye gelen TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu, konuşmasında Cunta'nın icraatını vurgulayarak, faşist Cunta'nın alaşağı edilmesi, özgürlüğün kazanılması için demokrasi güçlerinin birliği ve anti-faşist cephenin kurulması gerekliliğini dile getirdi.

daşlarımıza akıl almaz işkencelerin uygulandığını dile getirerek, sözlerini kadınları Cunta'ya karşı mücadeleye daha aktif katılmaya çağırarak bitirdi.

Toplantı folklor ve ozanların kültür programıyla sona erdi.

## Duisburg

Duisburg Gerçek Komitesi 26 Şubat 1983 Cumartesi günü "Özgürlük ve Dayanışma Gecesi" düzenledi.

Gece 150'ye yakın devrimcinin, ilerinin ve demokrasinin katılımıyla düzenli bir şekilde başladı ve sona erdi.

Gece bölge sorumlusunun açış konuşmasıyla açıldı. Yabancı düşmanlığını kınayan ve yabancı düşmanlığının niçin ve nereden kaynaklandığını örneklerle açıklayan konuşmacıdan sonra, DİSK 7. Bölge temsilcisi Aydın Yeşilyurt, Türkiye ve F.Almanya'daki genel durumu değerlendiren bir konuşma yaptı.

Geceye katılan ve bir konuşma yapan TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu da daha çok birlik konusuna ağırlık verdi. Gazioğlu konuşmasında, Cunta'nın biran önce gönderilmesi ve halklarımızın özgürlüklerini kazanması için yapılacak iş hiç vakit geçirmeden gerekli birlikleri sağlamaktır, TÖB-DER bu konuda omuzlarına

## DÜNYA KADINLAR GÜNÜ TOPLANTISI

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü B. Berlin'de coşkuyla kutlandı.

B. Berlin Kültür Merkezi'nin düzenlediği toplantıya kadınlar ve genç kızlar büyük ilgi gösterdiler. İkiyüzelliye yakın kişinin izlediği toplantıda yapılan konuşmalarda, kadınların baskı, sömürü ve zulme karşı verdikleri mücadeleler anlatıldı, kadınları bekleyen yeni görevler üzerinde duruldu. Özellikle barış, demokrasi ve eşitlik mücadelesinde kadınların vazgeçilmez bir yeri olduğu belirtildi. Cunta'nın baskı ve işkenceleri lanetlenerek, güncel görevin Cunta'dan kurtulmak için verilen demokrasi mücadelesine omuz vermek olduğu vurgulandı. Ayrıca F. Almanya'da yaşayan yabancı işçi ve özellikle kadınların karşılaştıkları sorunlar, işsizlik, yabancı düşmanlığı, konut sorunu, çocukların eğitim sorunları dile getirilerek sorunların çözümünün Alman demokrat kadın örgütleriyle birlikte aranmasının gerekliliği üzerinde duruldu.

Koro ve ozanların söylediği halk türkülerıyla devam eden toplantıda, özellikle Kafkas oyunları ekibi çok beğenildi. Salon girişinde açılan, kadınların el emeğiyle hazırladıkları, çocuk ve ev eşyaları sergisi oldukça ilgi gördü.



Eylül sonrası Cunta'nın uygulamalarını sergileyen bir konuşma yaptı. Daha sonra kürsüye gelen DKP Helmsted ilçe sekreteri Karl Zunft, kapitalist ülkelerdeki ekonomik kriz ve silahlanma üzerine yaptığı konuşmasında, Türkiye işçi sınıfı ve demokrasi güçlerinin faşist Cunta'ya karşı yürüttüğü mücadeleyle enternasyonalist dayanışmasını dile getirdi. Karl Zunft daha sonra Hannover Gerçek Komitesi'ne Almanya Komünist Partisi (KPD) lideri Ernst Thälmann'ın bir portresini hediye etti. Gece kültür programıyla sona erdi.

## Cenevre

Gerçek Cenevre Komitesi tarafından 6 Mart'ta Cenevre'de Özgürlük ve Dayanışma ge-

cesi yapıldı. Geceye, Cenevre'de yaşayan çok sayıda Türk ve Kürt emekçisi katıldı.

Cenevre Komite sorumlusunun açış konuşması ile başlayan gecede davetliler arasında bulunan TSİP Genel Başkanı A. Kaçmaz da bir konuşma yaptı. Konuşmasında; 12 Eylül'den bu yana Türkiye'deki durum hakkında açıklamalar da bulunan ve tüm demokrasi güçlerine düşen somut görevleri belirten Kaçmaz'ın konuşması dikkatle izlendi.

Daha sonra DİSK 7. Bölge temsilcisi A. Yeşilyurt kürsüye gelerek 12 Eylül Cuntası'nın işçi sınıfına, emekçi halklarımıza uyguladığı ekonomik baskıları sıralayarak DİSK yöneticilerine yapılan işkenceleri ve insanlık dışı uygulamaları dile getirdi.

Yine davetliler arasında bu-

lunan TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu konuşmasına TÖB-DER'in mücadelesini anlatarak başladı. Gazioğlu daha sonra Cunta'nın eğitim düşmanı politikasından somut örnekler verdi; özellikle son zamanlarda faşist yönetimin üniversiteler üzerindeki politikasına ve hergün onlarca kıyım uğrayan öğretim üyelerinin durumuna dikkati çekti.

Gültekin Gazioğlu, konuşmasının son bölümünde "cuntacı generaller ne yaparsa yapın eğitim emekçilerinin yolları sürdürdüğü demokratik eğitim mücadelesinin önüne geçemeyeceklerdir" dedi.

Daha sonra gece, Şili'li sanatçılar, folklor, Ozan İ. Tokgöz, Derya ve Ozan Bektaş'ın da katıldığı kültür programıyla sona erdi.



Toplantıya gelen mesajların okunmasından sonra kültür bölümünde Frankfurt İşçi Kültür Derneği'nin koro ve folklor ekipleri, ozan B.Şahin, Ali Mahir, Mecburi, İ.Tokgöz, Küçük Kardeşler Derya-Deniz ikilisi ve Uyum Orkestra Grubu toplantıya katılanların beğenisini kazandı.

Toplantıya TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, TÖB-DER Genel Sekreteri Kemal Uzun, Frankfurt Birlik Yolu taraftarları, KOMKAR üyesi Frankfurt Kürdistan İşçi Derneği ve Avrupa'da DEV-GENÇ taraftarları ile Duisburg İşçi Kültür Derneği, Gelsenkirchen Gerçek Komitesi birer mesaj göndermişlerdir.

düşen görevi onurla taşıyacaktır dedi.

Geceye DİB-FAK Duisburg Komitesi, Duisburg Kürt Halk Evi, KOMKAR üyesi Duisburg Kürdistan İşçi Derneği, Dev-Yol sempatisanları, HDF üyesi Gelsenkirchen Türk Halk Derneği, Kürdistan Devrimci İşçiler Derneği, TKEP F.Almanya taraftarları, Duisburg Rızgari taraftarları birer dayanışma mesajı vermişlerdir.

## B. Berlin

### B.BERLİN'DE "GENÇLİK CUNTA'YA KARŞI" ADLI TOPLANTI YAPILDI

Batı Berlin'de iki Gençlik Merkezi'nin 19.2.1983 günü düzenlediği "Gençlik Cunta'ya Karşı" adlı gecede, Cunta'nın gençlik üzerinde yaptığı baskı dile getirildi ve Cunta protestosı edildi.

Gecede bir konuşma yapan IG Metall sendikası yabancılar sorumlusu Necati Gürbaca, Cunta'nın hayatın her alanında büyük tahribatlar yaptığını belirtti ve buna çeşitli örnekler gösterdi.

Daha sonra sahneye gelen Batı Berlin Kültür Merkezi korusu programa renk kattı. Gecede faşist Cunta gençler tarafından bir kez daha protesto edildi.

## Nürnberg

Nürnberg Gerçek Komitesi tarafından 12 Mart 1983 Cumartesi günü yapılan "Özgürlük ve Dayanışma Gecesi" başanlı geçti.

Saygı duruşundan sonra Komite adına açış konuşmasını yapan M.Bayrak'tan sonra kürsüye gelen DİSK 7. Bölge temsilcisi Aydın Yeşilyurt, anti-faşist mücadele, cephe ve Cunta'nın uygulamalarını sergileyen bir konuşma yaptı. Daha sonra Nürnberg Neo-Nazizm Karşı Mücadele Komitesi sorumlusu Wolfgang Manske ve TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu birer konuşma yaptılar. Toplantı ozanların kültür programıyla sona erdi. Geceye Proleter Dayanışma taraftarları, KOMKAR'a bağlı Kürdistan İşçi Derneği, IFU başkanı Heinz Drab birer mesaj gönderdiler.

## Hannover

Hannover Gerçek Komitesi'nin Helmsted'te düzenlediği DİSK'in 16. kuruluş yılı toplantısı 25 Şubat 1983 Cuma günü yapıldı. Hannover Gerçek Komitesi adına toplantının açış konuşmasını yapan Haydar Siliseri, DİSK'in ülkemiz işçi sınıfı hareketindeki yeri ve önemini belirten ve 12

## İŞ KAZALARININ SORUMLUSU...

(Baştarafı 3. sayfada)

O günden bu yana binlerce maden işçisi iş kazasında sakatlanmış, yüzlerce hayatını kaybetmiştir. Fakat nasıl dün işçiler ölürken dönemin Türk-İş başkanı Seyfi Demirsoy demec vermekten ve işçilere başsağlığı mesajı yayınlamaktan öte bir şey yapmıyor idiyse, bugün de faşist Cunta'ya genel sekreterini bakan olarak veren Türk-İş genel başkanı maden ocaklarında ihmal olan devlet memurlarının cezalandırılmasını istemekten öte birşey yapmamaktadır. Bu açıklama bugüne kadar devleti yönetenleri aklamaktan başka birşey değildir. Gerçekte iş kazalarının ve ölümlerin baş sorumluları patronlar ve onların iktidarlarıdır. Bugün gelişmiş kapitalist ülkelerde işçilerin yıllardır yürüttüğü kahrli mücadeleler sonucu gerekli önlemler alınmış ve bu ülkelerde grizu patlaması uzun yıllardır tarihe karışmıştır.

Bizim ülkemizde ise iş gücü çok daha ucuz olduğundan, yeterli teknik önlemler alınmama ve işçilerin ölümlü pahasına maden ocakları çalıştırılmaya devam edilmektedir.

Türk-İş yöneticileri ve Cunta başı Kenan Evren, iş kazalarının yeterli teknik önlemler alınmadığı için meydana geldiğini çok iyi bildikleri halde, belli bir ücret karşılığı çalışmakta olan mühendis ve müdürleri yargılamakla iş kazalarının son bulacağına işçileri ve halkımızı "ikna" etmeye çalışıyorlar.

Fakat işçi sınıfımız iş kazalarının asıl sorumlularını tanıyıyor ve bunun hesabını onlardan birgün mutlaka soracaktır. İşçi sınıfımızın başı sağ olsun.

## ZAHER NAMİBİA HALKININDIR

(Baştarafı 4. sayfada)

madı. Ve geçenlerde bu uyduruk cephe bütün çöktü, Başındaki göstermelik beyaz "lider" yerli halka da, beyaz azınlığa da yaranamayıp aradan çekilince, Güney Afrika Namibia'da doğrudan askeri yönetim ilan etti.

İrkçi Güney Afrika rejiminin asıl büyük korkusu, Namibia'da serbest bir seçim yapılması halinde siyah çoğunluğun temsilcisi SWAPO'nun iktidara gelmesinin muhakkak olması. İrkçi rejim, böyle bir gelişmenin insanlık dışı baskı yöntemleriyle boyunduruk

altında tuttuğu Güney Afrika yerli halkına "kötü örnek" olmasından endişe duyuyor. Onun için de Namibia'yı elden çıkarmamakta kararlı.

Bunu sağlayabilmek için bir yandan askeri baskıyı sürdürürken, bir yandan da diplomatik alanda, Angola'daki yardımcı Kübalı birliklerin varlığını sürekli sorun yapıyor. Kendisinin Namibia'dan çekilmesine karşılık Kübalı birliklerin Angola'dan ayrılmasını şart koşuyor. Aynı zamanda da el altından, Angola'nın bugünkü ilerici, anti-emperyalist rejimine karşı çıkan CIA işbirlikçisi Sawimbi'nin "tam bağımsızlık"çı(!) UNITA çete artıklarını destekliyor.

Böylesi, Birleşmiş Milletlerin Namibia konusunda kararlarını bir süredir destekleyen ve bir yandan da Kübalıların çekilmesi için Angola'yı sürekli sıkıştıran ABD'nin de işine geliyor. Çünkü Küba yardımcı birliklerinin Angola'dan çekilmeleriyle ABD bir taşla iki kuş vurmuş olacak: şimdi ki ilerici Angola rejimi önemli bir enternasyonalist destekten yoksun kalıp zayıf düşecek, bir. Angola'nın bir çeşit "nötralizasyon" edilmesiyle SWAPO da önemli bir destekten yoksun kılınıp, Namibia'nın "bağımsızlığı"nın Güney Afrika ve ABD'nin kontrolünde gerçekleştirilmesine daha müsait koşullar yaratılmış olacak, iki. Bu bakımdan ABD aslında ırkçı Güney Afrika'nın "kararlı" tutumundan pekâlâ memnundur ve bu tutumunu kendi politikası için koz olarak kullanmaktadır. Çünkü onu asıl ilgilendiren Namibia'nın bağımsızlığı değil, Angola'nın "tam bağımsızlığı"dır!

## KİM TERÖRİST ?

(Baştarafı 4. sayfada)

maktadır.

Batı basınında yayımlanan haberlere göre bu direktiflerden bazıları şöyle: Gösterilere katılan öğrencilerin anne ve babaları cezalandırılacak. İsrailliler tarafından sürekli sorun çıkardığı iddia edilen Araplar Batı Yakasından dışarı sürülecek. Direniş merkezi olduğu tespit edilen köylerin çimento, gazyağı, sigara gibi ihtiyaç maddelerini satın almaları yasaklanacak. "Elebaşları" gözaltına alınıp 18 gün hapiste tutulacak, sonra bırakılıp yine hemen gözaltına alınacak. vb.. Yine aynı belgelerden anlaşıldığına göre general Eitan Batı Yakasında özel "sürgün gözaltı" kampları kurulmasını istemiş ve bu bölgedeki İsrail yerleşim merkezlerinde yaşayan Yahudilere "silah taşıma-

ları ve saldırı karşısında ateş etmeleri"ni salık vermiştir. General Eitan belgelerden birinde de açık açık "Hayati cehennem edin onlara!" demektedir!

İsrailli Siyonistlerin, topraklarını işgal edip boyunduruk altına aldıkları Arap halka nasıl adeta Nazi gözlükleriyle baktıkları bundan daha sözlü nasıl ifade edilebilir acaba? Terörist olan kim? Gaspedilen topraklarını geri almak ve kendi kaderinin efendisi olmak için mücadele veren Filistin halkı ve onun öncüleri FKÖ savaşçıları mı, yoksa Siyonist istilacı Begin'ler, Şaron'lar, Eitan'lar mı?

## REAGAN'IN SAVAŞ HARCAMALARI

(Baştarafı 5. sayfada)

Araştırmaları Enstitüsü (SIPRI) tarafından yürütülen bir araştırmaya göre, böyle bir dönüşüm teknik olarak mümkün ve ilgili iş yerleri için sadece küçük ya da hiçbir kayıp olmaksızın gerçekleştirilebilecektir.

Genellikle herkesçe kabul edilen, dönüştürme sorunlarının yerinde bir hazırlık ve planlanma ile kolaylıkla çözülebileceği ve silahsızlanmanın hiç şüphesiz sadece adım adım gerçekleştirilebileceğidir. Böylece endüstrileşmiş ülkeler ve özellikle büyük askeri güçler, bugün askeri amaçlara hizmet eden kaynakları barışçıl amaçlar için kullanmanın yollarını bulabileceklerdir.

Açıktır ki, silahsızlanma önlemleri sonucu ortaya çıkacak kaynakların kısa ve uzun vadede açlık ve yetersiz beslenmenin doğurduğu sonuçları azaltmada kullanılması yerinde olacaktır. Eğitim ve sağlık hizmetleri de, bu önemli sosyal hizmetlerden herkesin yararlanabilmesi için büyük kaynak gerektiren iki alandır.

## Dayanışma

YAZIŞMA ADRESİ: Post-fach: 10 16 34, 4100 Duisburg 1 - F.Almanya, BAN-KA HESABI: Sparkasse Dinslaken, Konto-Nr: 833731, BLZ: 352 510 00





# "ASIL OLAN MÜLKİYET İLİŞKİLERİDİR,"

## Bertolt Brecht

10 Şubat 1983 büyük komünist yazar ve şair Bertolt Brecht'in 85. doğum günü idi.

Dostları ve işçi sınıfı hareketi tarafından sevilen, düşmanları ve kapitalizmin egemenleri tarafından nefret edilen Brecht, on yıllar boyu barış ve sosyalizm için savaştı.

Uzun yıllar Nazi'lerin tahibata uğrayan ve bu nedenle ABD'de sürgün yaşayan, eserleri soğuk savaş yıllarında F.Almanya sahnelerinde yasaklanan Brecht, bugün eserleri Shakespeare'den sonra en çok oynanan bir yazardır.

Aşağıda Brecht'in bir konuşmasını yayınlıyoruz.

## BERLİN FİLM FESTİVALİ

33. Uluslararası Berlin Film Festivali 18.2-1.3.1983 tarihleri arasında B. Berlin'de yapıldı.

Uluslararası önemi çok olmamakla birlikte, Berlin Film Festivaline B. Berlin yönetimi tarafından B. Berlin'in özel konumu nedeniyle çok önem verildi. Festivalin yanı sıra, festivalin Uluslararası Genç Filimciler Forumu diye özel bir bölümü var. Her yıl ortalama 100 filmin gösterildiği bu bölümde, genç kuşaklara şans tanınıyor.

Bu yılki yarışmanın sonunda en büyük ödül olan Altın Ayı ödülünü "Belfast 1920" adlı film ile, İspanyol yapımı "Ari Kovani" adlı film aldı. İkincilik ödülü olan Gümüş Ayı ödülünü ise yönetmenliği Erten Kural'ın yaptığı ve tanınmış tiyatro sanatçısı Genco Erkal'ın baş rolde oynadığı "Hakkari'de Bir Mevsim" adlı film aldı. Film ayrıca Sinema Eleştirmenleri özel ödülü ile Kiliseler Birliği ödülünü de aldı.

Film bu kadar ödül kazanmasına rağmen, Türkiye'de sansürden geçemedi ve bu nedenle Türkiye'de vizyona girmedi. Yarışma sırasında Batı Berlin başkonsolosluğu festival komitesine bir yazı göndererek, festivalden Türk bayrağının indirilmesini, çünkü Türkiye'de sansür edildiği için filmin Türkiye'yi temsil edemeyeceğini ileri sürdü. Festival komitesi, konsolosluğun bu istemini reddetti.

Hakkari'de Bir Mevsim gerçekten de Cunta'yı ve onun sansür heyetini temsil etmiyor. Ama, Hakkari'nin bir köyünün gerçekliklerini yansıttığı için, Türkiye halkını ve onun özlemlerini temsil ediyor.

Filmin konusu Hakkari'nin bir köyünde geçiyor. Sürgün bir öğretmenin bir senelik yaşıntısı ve duyguları anlatılıyor bu filmde. Şimdiye kadar Kürt halkının yaşıntısını ele alan birkaç film çevrildi. Hakkari'de Bir Mevsim gerek sanat yönünden, gerekse sorunu işleyişi açısından bunlar içinde en başarılısı.

Yarışma dışında gösterilen diğer bir Türk filmi ise yönetmenliğini Ali Özgentürk'ün yaptığı ve yine Genco Erkal'ın oynadığı "At" adlı film idi. Filmde 12 Eylül'den sonra Cunta'nın seyyar satıcılığı yasaklaması üzerine, hayatlarını seyyar satıcılıkla kazanan insanların çilesi anlatılıyor. Film başarılı olmasına rağmen, gereğinden fazla yorumsuz sahneler verip, yorumu seyircilere bıraktığı için biraz soyut kalıyor ve bu nedenle filmin seyirciler tarafından anlaşılması güçleşiyor.

Türkiye'deki kapkara sansüre rağmen bir takım yürekli genç kuşak yönetmenlerin bütün olanaksızlıklara göğüs gererek festivalde derecelere girmeleri gerçekten kutlanacak bir başarıdır.

Aşağıdaki yazı Berthold Brecht'in 1935'de Paris'te toplanan "Kültürün Korunması İçin 1. Uluslararası Yazarlar Kongresi"nde yaptığı konuşmasının metnidir.

Kültüre acıyalım, ama önce insana acıyalım! İnsanlar kurtulunca, kültür de kurtulmuş olacaktır.

Kültürün insanlar için değil de, insanların kültür için olduğunu iddia etmeye kalkmaya! Bu hayvanların insanlar için değil de, insanların hayvanlar için olduğu büyük pazarları çok andıracaktır!

Arkadaşlar, pisliklerin köklerini arayalım!

Henüz çok genç olan gezegenimiz üzerinde giderek daha büyük insan yığınlarını saran büyük bir öğreti diyor ki, tüm pisliklerin kökleri bizim mülkiyet ilişkilerimizde yatmaktadır. Tüm diğer büyük öğretiler gibi basit olan bu öğreti, var olan mülkiyet ilişkilerinden ve onların korunması için kullanılan barbarca yöntemlerden en çok çeken insan kitlelerini sardı. O, dünya topraklarının altında birini kaplayan bir ülkede, ezilenlerin ve mülksüzlerin iktidarı ele geçirdikleri bir ülkede, hayata geçiriliyor. Orada artık besin maddelerinin yok edilmesi de kültürün yok edilmesi de yok.

Faşizmin vahşetini yaşayan ve bundan tiksinen biz yazarların bir çoğu, henüz bu öğretiyi kavrayamadı, onları tiksindiren kabalığın köklerini keşfedemedi. Onlarda hâlâ faşizmin zulmünü gereksiz bir zulum olarak görme tehlikesi mevcut. Mülkiyet ilişkilerine sıkı sıkıya sarılıyorlar, çünkü bunların korunması için faşizmin zulmünün gerekli olmadığını inanıyorlar. Ancak hakim mülkiyet ilişkilerinin



ayakta tutulabilmesi için bu zulüm gereklidir. Bununla faşistler yalan söylemiyor, gerçeği dile getiriyorlar. Faşizmin zulmünden bizim kadar tiksinen ama mülkiyet ilişkilerini de korumaya çalışan ya da onların sürmesi karşısında kayıtsız kalan arkadaşlarımız, giderek üstünlük kazanan barbarlığa karşı mücadeleyi yeterince güçlü ve soluklu yürütmeyeceklerdir, çünkü onlar barbarlığın gereksiz hale geleceği toplumsal şartları ortaya koymada ve gerçekleştirmede yardımcı olamayacaklardır. Fakat pisliklerin köklerini ararken mülkiyet ilişkileri ile karşılaşanlar, giderek derinle-

re inecektir, daha derinlerde yatan vahşetin cehenneminden geçerek insanlığın sadece küçük bir kesiminin acımasız hükmünü kurduğu yere varıncaya dek.

Bu kesim egemenliğini insanın insanı sömürmesine hizmet eden birey mülkiyeti üzerine kurmuştur ve bunu cansiperane korumaktadır, onun korunmasına artık yardımcı olmayan, veya ona uymayan kültürün fedası bahasına, insanlığın uğruna sabırla, cesaretle çırpınarak savaştığı insanca beraber yaşamının tüm yasalarının fedası bahasına.

Arkadaşlar, asıl olan mülkiyet ilişkileridir!

\*\*\*

## GÖÇMENLER

Hoşgeldiniz! Hoşgeldiniz! Bu yeni ülkeye dostlar. Sicilyalı köylüler, kocaman sakallı İspanyollar, altın dişli Türkler. Prensleri hayvanı bir hüznün ve kahramanları çağdaş bir masalın.

Acı —hiç bitmeyen— bir türkünün içinden geçerek geliyorsunuz. Sizlerden söz ediyor sabah gazeteleri, çok kanallı radyolar ve sınır bekçileri Avrupanın. Demirden değil, lokumdandır sizi getiren trenin tekerlekleri.

Hoşgeldiniz! Hoşgeldiniz! Bu yeni ülkeye dostlar. Bozkırdan ve aklıktan kaçıyor sunuz. Hapisanelerden ve ordulardan —öldürmek için çocukları ve halkları— Soğuk İskandinav Güneşi aydınlatamıyacak yüreğinizi.

Et, çimento, muz ve karpuz boşaltacaksınız gemilerden. Zift dökeceksiniz yollara. Nasıl yağlı bir buhar çıkar o kocaman buluşik makinalarından doldurur ciğerlerinizi. Bir yılan ya da kurbağa yuttunuz sanırsınız.

Ama alışıyor insan herşeye. Bir hafta sonra hissedilmez olur hiçbir koku. Biliyorsunuz kıvrık saçlarımız, kara gözlerimiz için çağırmadılar bizi bu ülkeye. Hem, gökyüzü maviye çalmaz pek burada.

Hoşgeldiniz! Hoşgeldiniz! Bu yeni ülkeye dostlar. Doğduğunuz kent, başınızı koyduğunuz yastık, sabahleyin gökyüzünü yırtan horoz çığlığı, kumru sesleri yok burada.

Yıllarca kalacaksınız burada hergün düşünerek dönmeyi ülkeneye. Bin kere, onbin kere düşüneceksin. Ne yolunu gözleyen bir İthake'n var senin ne de Penelopeia'n.

Geçmiş ile gelecek arasında küçücük bir köprüsün sen. Bak! Nisan geldi. Doğa yeşil duvağını giyiyor. Dağlarda eriyen kar sevinçle akıyor toprağın karnına.

## Özkan Mert

İrmağın oğulları kuşlar ağızlarında balıklarla dönüyorlar yuvaya.

Haydi! bir kaset koy, dinleyelim. Oyun havası olsun. Yıllar var ki, duymadık davul sesini. Bir de piliç süreriz fırına, kızarmış patates yanına. Yoksa nasıl geçer bu hayat. —Fröken! lütfen bir de sütlü kahve. Baltık Denizinin üzerinde güneş oltanın ucunda çırpman bir balık. Kente inmeye başladı çingeneler bir ellerinde keman, ve şarap şişeleri öteki ellerinde. Yaz! bir mektup Memlekete. Anlat! yağın karları bu kış, ki görsün bizim çocuklar, oyuncak sanır.

Kurşunu gökyüzü Stokholm'un bir köşesinden hafifçe maviye çalıyor. Kanepenin üzerinde birbirlerine dayanarak uyuyor bir kaç İsveçli alkolik. Ağızları burunları yara-bere içinde, merdivenlerden düşmüşlerdir.

Göçmenler geçiyor önlerinden. Alkoliklerden biri uyanıyor, bir lira istiyor. Ve alamyınca parayı tekrar uyuyor. En arkadan gelen içlerinde göçmenlerin —kısa boylusu— düğmelerini çözüyor düşünde Memleketinde bıraktığı karışımın.

Hö Meydan'ında çiçekciler. Çok yakında dünyanın batacağını bagırıyord yaşı bir kadın şarkılar söylüyor, elinde bir haç. Eteklerini beline kadar sıvamış, bembeyaz bacaklı bir kız, mermer merdivenlere uzanmış, güneşi içiyor avuçlarıyla.

Beyaz eldivenli ve yağmurluklu —kenarları naylon dantel işlemeli— İsveçli polisler geziniyor caddede. Bilmeyen, küçük adı duyulmamış bir ülkeden gelen prensler sanır. Ellerindeki telsizlerle oynuyorlar bir çocuk gibi.

En arkadan geleni göçmenlerin —kısa boylusu— çözdü düğmelerini karışımın kocaman memelerini sıkıyor. Yüzünde bir sevinç, rahatlama var. Gidiyor alkoliklerin uyuduğu kanepeye, on lira veriyor —bir kerhaneden çıkar gibi—

## Jose Marti'yi Selâmlarken

Amerikan emperyalist zincirini ilk kıran Küba halkı olmuştur. Kıtanın büyük bir bölümünde kanlı dikta'lar aracılığıyla egemenliğini sürdüren ABD'ye karşı mücadelenin yükseldiği, Küba'dan sonra Nikaragua'da devrimin gerçekleştiği, El Salvador'da rejimin kuşatıldığı, Bolivya'da ilerici bir hükümetin kurulduğu, faşist rejimlerin krizlerinin derinleştiği günümüzde Jose Marti ölümünden 90 yıl sonra Kita'da daha da büyüktedir.

Jose Marti, öldürülmeden bir gün önce esir kampından yazdığı mektupta hayatının her an tehlikede olduğunu belirtirken, Küba'nın İspanyollardan bağımsızlaşmasından sonra ABD'nin yayılma politikasına karşı mücadelenin başlayacağını söylüyordu.

Nitekim de öyle oldu... Ama kahraman Küba halkı, 1953'de Moncado Kışlası'nı zapt ederek başladığı silahlı mücadeleyi 1959 yılıbaşına nihai zafere ulaştırdı ve Amerikan emperyalizminin bağrına sokulmuş bir kılıç gibi Sosyalist Küba yükseldi.

## İşçinin Sözlüğü

HAZIRLAYAN: Fethi SAVAŞCI

"AMERİKA'NIN SESİ" (The Voice of America—Amerika Birleşik Devletleri'nin dış ülkeler için resmi propaganda radyo merkezidir. 1942'de kurulmuştur. 41 dilde ve haftada 845 saat yayın yapmaktadır.

Bu radyonun yayınlarında Birleşik Amerika'nın gerici emperyalist politikasının propagandası yapılır. Anti-komünizm propagandası ön planda yer alır. Tarihsel olaylar ve politik olgular, yalan ve iftiraya dayanarak, çarpıtılıp yozlaştırılır.

**ANAKRONİZM** (Çağdışılık)—1. Zamana uymak, olayların zaman sırasında yanlışlık; bir çağın olaylarını bir başka çağa uydurmaya çalışmak. 2. Herhangi bir çağa özgü nitelikleri (yaşayış, dil, giyim ve mimarlık niteliklerini) bir başka çağa yakıştırmak. 3. Artık köhnemiş ve çağını geçirmiş olup, zamanımızdaki yaşayış tarzı ile çelişen davranış, görüş, düşünüş, görenek ve geleneklerdir.

**ANALOJİ** (Benzeşim)—Bir bütün olarak birbirlerinden tamamıyla ayrı oldukları halde bazı ortak özellikler ve nitelikleri yüzünden, nesneler, olaylar, süreçler ve kavramlar arasındaki benzerlik, yakınlık, özdeşlik.

**ANARKO LİBERALİZM**—Sol harekette anarşizmin ideolojik ve politik etkisi altında olan küçük burjuva akımı yandaşlar.

**ANARKO SENDİKALİZM**—Dünya sendika hareketi içinde küçük burjuva oportünist akımı. Anarşizmin ideolojik ve politik etkisi altında, 19 uncu yüzyılın sonlarında ve 20 yüzyılın başlarında oluştu. Anarko sendikalistler, politik mücadelenin zorunluluğu ve proletaryanın bağımsız politik parti içinde birleşmesini yadsımaaktadırlar. Onlara göre, işçi sınıfının en yüksek örgütlenme biçimi politik parti değildir, sendikacılar. Genel politik grevi, işçi sınıfının burjuva iktidarına karşı temel mücadelesi olarak kabul etmektedirler. İddialarına göre, sendikalar, genel politik grev aracılığı ile, üretim araçlarını kamulaştıracak, üretim yönetimini eline alacak ve hiç bir devrim uğraşına girişmeden kapitalizmi ortadan kaldıracaktır. Zamanımızdaki revizyonistler de bazı biçimsel değişikliklerle anarko sendikalistlerin bu görüşlerinden geniş ölçüde yararlanmaktadır.

**ANARŞİZM**—Her türlü devlet iktidarına karşı olan, kişiye mutlak özgürlük isteyen, marksizm-leninizme düşman, küçük burjuva toplumsal-politik akımı. 1840 yıllarında oluşmuştur. İflasa sürüklenen, ne yapacağını şaşırarak küçük burjuvazinin ve lumpen proleter tabakanın ideolojisidir. Kapitalist gelişmenin zayıf olduğu ve küçük mal üretiminin yaygın bulunduğu İspanya, Rusya, İtalya, İsviçre, Fransa ve bazı Latin Amerika ülkelerinde en fazla etki yapmıştır.

Burjuva bireyciliği, anarşist dünya görüşünün temelini oluşturmaktadır. Anarşistlere göre devlet, sosyal adaletsizliklerin başlıca kaynağıdır. Bunlar, büyük üretimin toplumdaki önemini anlamadıkları için, küçük özel mülkiyetinin ve köy işletmeciliğinin de küçük tarımın yandaşlarıdır. Anarşistler, işçi sınıfının burjuvaziye karşı örgütlü politik mücadelesini yadsımaakta, bağımsız proletarya partisini ve onun devrim hareketindeki yönetici rolünü kabul etmemektedirler.

İşçi sınıfının dünya çapındaki tarihi rolünü yadsıyan anarşistler, böylece burjuvazinin politik mevzilerini güçlendirmektedirler. Anarşizmle mücadele, işçi partilerinin, burjuva ve küçük burjuva ideolojisi ve politikasına karşı yürütmekte oldukları ideolojik ve politik mücadelenin ayrılmaz bir kesimidir.

**ANAYASA**—Toplumsal ve devletsel düzeni, devlet organlarının sistem, örgüt ve işleyiş tarzını, seçim sistemini, yurttaşların temel hak ve yükümlülüklerini saptayıp belirleyen temel yasa. Anayasa, devletin ve tüm yasaların hukuksal dayanağıdır. Her anayasanın sınıfsal özü vardır. Burjuva anayasası, egemen sömürücü sınıfların çıkarlarını yansıtır. Onların politik ve ekonomik durumlarını güvence altına alır. Halkın bazı hak ve özgürlüklere sahip olduğunu sadece biçimsel olarak ilân eder. Bu ilân edilen hak ve özgürlükler, sonradan çıkarılan yasalarla ya tamamıyla kullanılmaz hale getirilir ya da kısıtlanır.

Sosyalist anayasa, emekçilerin iradelerini dile getirir. Onların çıkarlarına hizmet eder. Yurttaşların hak ve özgürlüklerini güvence altına alır.